

14de Aarg.

1883.

26de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af S. Thronsen.

15de August. — 15de Hefte.

Decorah, Iowa.

Paa Udgiverens Forsag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the P.-O. at Decorah as 2nd class postal matter.

„For Hjemmet“

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvejlende og omhyggelig udvalgt Læsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Rejsebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyr- og Planteliv samt

Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.

Det udkommer med to Aar i Omflag to Gange om Maanedens (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa det 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behøge at melde sig snarest muligt.

Adresse: R. Thronsdjen, Box 1014, Decorah, Iowa.

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

 Real Estate for Sale. I have for Sale Town property and improved Farms and can suit almost any kind of wants in this line. The said property is situated in and around the City of Decorah, Winnesheik Co., Iowa. Prices low and terms to suit purchaser.

Apply to
(13 t. f.)

E. P. Johnson,
Office in Adams Block, Decorah, Iowa.

J. J. D. Gremm

sælger

**Pianoer, Orgler, Violin-Streng, Sy-Maskiner,
Og, Naale etc.**

af bedste og billigste Slags, faa billigt, som det kan sælges.

Se ind til ham, førend De afflutter Handel med nogen Anden.

 Pianoer og Orgler stemmes, og Arbeidet garanteres.

Office i C. B. Shepards Juveler-Butik, en Dør Syd for Leonards Bog-Store ligeoverfor Postofficeet.
1 4

DECORAH, IOWA.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

14de Aarg.

15de August 1883.

15de Hefte.

Helena's Familie.

(En Fortælling om Rom i det første Aarhundrede.)

(Fortsættelse.)

VI.

Officeren, som havde seilet med Paulus.

Nogle Dage senere modtog Cineas igjen et Besøg af Carbo, der denne Gang var ledsaget af sin Son Julius. Denne Sidste var omtrent af samme Alder som Cineas og var klædt som en romersk Hovedsmand. Han lignede meget sin Fader, men hans Udseende og Bæsen bar Præg af mere Finhed og Dannelse. Cineas stod udenfor paa Terrassen, da de kom ridende opad Alleen, og han ilede ned for at møde dem. Julius sprang af Hesten og omfavnede Cineas.

„Hvor glad jeg er ved at se dig igjen, og se dig her!“ sagde han.

„Min kjæreste Ven,“ sagde Cineas,

„Hvem har tilbagegivet dig, — en Romer Til Fædres Guder og Italiens Luft?“ som Eders Horats siger.“

„Hvad!“ raabte Julius leende, idet han traadte ind i Huset Arm i Arm med

sin Ven,“ nedlader du dig til at citere latinste Digtere, — du fanatiske Græker?“

„O, ved en saadan Anledning som denne vilde jeg gjøre mig skyldig i enhver Overdrivelse.“

Alle Tre havde snart taget Plads i hver sin Vænestol, og Cineas bestormede sin Ven med allehaande Spørgsmaal; thi han havde Intet hørt fra ham, siden de vare sammen i Athen. Blandt Ander spurgte han ogsaa, hvad der nu havde ført ham til Rom. Et vist Udbrud lagde sig over Julius's Bæsen ved dette Spørgsmaal.

„Jeg har Meget at fortælle dig derom, Cineas,“ svarede han, „og om, hvad der har tildraget sig paa min Reise hid; det er det Forunderligste, jeg nogensinde har oplevet.“

„Fortæl, fortæl!“ sagde Cineas med megen Interesse.

„Der var,“ begyndte Julius, „en vis mærkelig Jøde i Palæstina, da jeg var der, ved Navn Paulus. Han udmærkede sig ved sit frimodige og ivrige

Forfvar for en ny Religionslære, hvis Forkyndelse paaforte ham tallose Fjender og Fjelsker. Tilfaldt grebe hans Fjender ham, og han blev underkastet et Forhør; men han brugte sin Ret som romersk Borger — han er født i Tarsus — og indankede sin Sag for Keiseren. Festus vilde have frigivet ham, hvis han ikke havde gjort dette; men nu blev han sendt til Rom sammen med nogle andre Fanger, og jeg blev beordret at ledsage dem. Jeg blev strax opmærksom paa denne min Fange. Hans venlige og høflige Bæsen, hans Taalmodighed og Godhjerlighed vilde i ethvert Tilfælde have tiltalt mig; men der var endnu noget Mere hos ham; der var under alt dette en alvorlig og inderlig Stræben efter at tjene og fremme den Sag, han har sat sit Liv ind for. Han vilde gjerne samtale med Enhver, han paa nogen Maade kunde komme til at nærme sig, og jeg fandt snart mig selv draget ind i lange Samtaler med ham om de ophoiede Emner, du først gav mig Smag for, Cineas: Sjælen, Evigheden og Gud. Aldrig har jeg hørt saadanne Tanter og Følelser udtalte som disse, denne Mand havde. I Begyndelsen sammenlignede jeg ham med Sokrates, men senere sølte jeg, at alle Sokrates's Lærdomme vare intet mod dette. Han vandt min hele Tillid. Jeg fortalte ham om mine Erfaringer i Athen, om min Forbedring, om din Venlighed, om „Mesteren“ og hans Lærdomme, og til Alt lyttede han med dyb Interesse.

Vi kom til Myra, og der fandt jeg et alexandrinisk Fartoi, som skulde til Italien, og paa hvilket vi gik ombord.*

Julius fortalte derpaa videre om denne høist mærkelige Rejse*), om Færterne paa Soen, om Tilflugtshavnen,

som først blev søgt og senere forladt, om den skrækkelige Storm, i hvilken det stræbelige Fartoi drev hjælpeløst omkring, om alle Ombordværendes Fortvivlelse og om den heltemodige Ro hos denne ene Mand, der ved sine Ord indgjød de Øvrige Haab. Han fortalte om deres Redning, om Paulus's Undergjerninger paa Melite og alle deres Forbauselse, som vare Vidner dertil.

„Hvad siger du om alt dette?“ spurgte han Cineas. „Og jeg har seet det med mine egne Øine.“

„Det er forbausende.“

„Det er sandt, thi jeg saa det. Det er den Guds Magt, Cineas, hvis Tjener Paulus er.“

Cineas sagde Intet.

„Vi tilbragte Vinteren paa Den,“ fortalte Julius videre, „og Meget til-drog sig der, som jeg aldrig kan for-glemme. I denne Tid udviklede Paulus for mig noiere den Lære, for hvilken han havde stridt og lidt saameget. Jeg har Meget at fortælle dig om dette, men det maa blive en anden Gang; thi jeg behøver god Tid for at tale med dig om saa betydningsfulde Ting som disse.“

„Har du seet ham siden?“ spurgte Cineas.

„Ja ofte,“ svarede Julius. „Mit Formynderskab over ham var i Virkeligheden ikke tilende, førend for nogle Dage siden, da jeg forte ham til Burrus, hvor han blev godt modtaget. Burrus fik Agtelse for ham og tillod ham at leve paa fri Fod, kun med en Soldat til at holde Die med ham.“

„Burrus fortalte mig om denne Samtale,“ sagde Cineas.

Julius saa overrasket ud.

„Jeg var i Rom for nogle Dage siden og besøgte ham. Han talte meget fordelagtigt om denne Mand.“

„Ja, han er en mærkbar Mand;

*) Ap. Gj. 27.

hans Indflydelse paa Alle, der se og høre ham, er forunderlig. Jeg hørte en Tale, han holdt for Festus og Kong Agrippa, der begge bleve indtagne af hans ædle Holdning og hans Betsalenhed. Umbord paa Skibet ovede han den samme Indflydelse paa Alle, fra mig selv og lige ned til den ringeste Matros. Hans Naade at være paa under den lange og frugtelige Storm var ædel. Ifte et Dieblit foigtede hans Mod; hans rolige Ansigt beholdt altid sin op-hoiede Renhed. I den mørkeste Stund, da Fortvivlelse fyldte Alles Hjertes, og vi hvert Dieblit ventede, at det næste skulde være vort sidste, stod han ubeveget, som om han var i fuldkommen Sikkerhed, og Synet af hans uroffelige Standhaftighed opmuntrede os til at fatte Mod."

"Han burde være en Romer," sagde Carbo. "Han er en Mand af den rette Sort. Jeg bryder mig ikke om, hvad hans Anlagere sige om ham; han er den høieste Typus for Mænd."

"Og der er noget Mere end blot Mod hos ham," sagde Julius tankesuld. "Han er i Besiddelse af en aandelig Magt, der sætter ham over andre Mennesker; det var denne, der satte ham istand til at forudsige vor Nedning, til at frelse sig fra den giftige Dgle og til at helbrede de Syge ved den blotte Berørelse."

"Han er en Hegemester," sagde Carbo. "Han tager sin Magt fra en eller anden vanhellig Kilde."

"Vanhellig? Hans hele Liv er helligt og alle hans Tanker og Ord; og Alt, hvad han gjør, det gjør han af Godhed og Medlidenshed med de Lidende. Han er ingen Hegemester, der søger efter Vinding; han er fattig og arbejder ofte med egne Hænder for sit Brød."

"Hvis han er i Besiddelse af en saa-

dan overnaturlig Magt, behøvede han da at arbejde?" Kunde han da iffe gjøre Stene til Guld?" spurgte Carbo.

"Han gjør det i ethvert Tilfælde iffe; men dog ved jeg, at han har denne Magt, thi jeg har seet det. Men han praler aldrig deraf; naar den fattige Fader bringer ham sit Barns udtærede Stikfelse, eller den grædende Moder anraaber ham om at komme og redde hendes døende Son, da løser hans Ansigt af et Udtryk af mere end menneskelig Medynk og Kjærlighed, og han gaar for at bede over den Syge og saaledes frelse dem; men han siger, det bliver Alt gjort af den Gud, til hvem han i Ydmyghed beder, og at han selv er blot et spagt Menneske, der Intet fornaar. En af hans Ledsagere har fortalt mig mange Ting om hans underfulde Reiser gennem Østerlandene og Grækenland, hvorledes han flere Gange blev stenet næsten til døde og saa igjen til andre Tider blev tilbedet som en Gud. Denne hans Led-sager er selv en ualmindelig Personlighed; men han synes at anse sig for Intet i Sammenligning med sin Ven."

"O, denne overnaturlige Magt er iffe saa uforklarlig," sagde Carbo. "Hadde iffe Sokrates ogsaa en saadan tjenende Mand, der altid var med ham?"

"Sokrates's Mand var ganske forskjellig; det var en Slags indre Kost, der advarede ham imod Farer; men det var iffe en aktiv Magt som denne, ved hvilken han blev istand til at helbrede Syge."

Cineas sagde kun Lidet. Julius's forunderlige Historie havde prentet sig dybt i hans Sind. Denne Paulus havde allerede før havt en hoi Plads i hans Tanker, og nu havde han faaet en ny og endnu stærkere Tiltrækningskraft.

"Hvori bestaar da disse hans ophoiede Lærdomme, som du med saa stærkt Eftertryk hentyder til?" spurgte Carbo.

„Hvad er denne Paulus, og hvad er det, han lider saameget for og er rede til at dø for?“

„Jeg kan ikke tilfulde udvikle dem netop nu,“ sagde Julius; „men han er en Kristen —“

„En Kristen!“ raabte Carbo, afbrudende ham. „Hvad! blot en Kristen!“ Hans Ansigt antog et Udtryk af blandet Foragt og Skuffelse.

„Jeg kjender dem,“ — Roms Forbandelse og Jordens Affald. Det er disse Mennesker og disse Lærdomme, som odelægge Riget.“

„Hvorledes da?“ spurgte Julius mildt.

„O, de bedrive i Hemmelighed de vederstyggeligste Laster.“

„Jeg ved, at dette er falskt,“ sagde Julius. „Jeg har overværet mange af deres hemmeligste Møder, og jeg forsikrer dig, at Alt, hvad de sige og foretage sig, er rent og helligt.“

„Nu, saa ere de idetmindste Kujoner; de lære, at det er urigtigt at kæmpe, og at Kujoneri behager deres Gud. Rom er kvindeagtigt nok allerede, og denne Lære vil udslukke den sidste Gnist af Mandighed.“

„Min Fader,“ sagde Julius rolig, „var denne Mand, jeg her har fortalt om, en Kujon? Var han, der bestjæmmede os romerske Soldater ved sit Heltemod i Farens Stund, en Kujon? Gid der var Mange, som han!“

„Nei,“ svarede Carbo aabenhjertig, „han idetmindste er ingen Kujon. Intet prøver en Mand mere end Ekibbrud.“

„Og jeg forsikrer dig, at de Andre ere ligesom han. Du har kun hørt deres Fienders Bagtalelser. Af alle Mennesker paa Jorden have de Kristne mindst Frygt for Døden. I Asien have mange af dem lidt Døden, og de have gaaet til

den ikke blot med Rolighed, men med Glæde.“

„Glæde?“

„Ja. Deres Religion indgiver dem Overbevisningen om, at de ville blive evig lykkelige i Himlen, og derfor have de ingen Frygt for Døden. Kunne jaadanne Mennesker være Kujoner?“

Carbo var taus.

Cineas og Julius havde Meget at tale med hinanden om den øvrige Del af Dagen. Cineas fortalte sin Ven sin Bekymring for Labeo og om Hegioss Kjeltringsstræger. Da de stiftes om Aftenen, var det med gjenfaldige Løfter om ofte at besøge hinanden.

„Og jeg vil en Dag tage dig med til denne mærkelige Jøde,“ sagde Julius med et Smil, der ikke ganske skjulte det inderlige Ønske, han nærede, om at føre disse to sammen.

VII.

Syreren faar en Lektion.

Ti Uger vare forløbne, siden Oppasjersten blev bygget, og nu begyndte hun igjen at faa Brugten af sine Evner tilbage. Isak havde, sit Løfte tro, været utrættelig i sin Omsorg; hans Duelighed lønnes med Held, og Helena gav ham al mulig Tak og Ros.

Da Oppasjersten begyndte at komme til Bevidsthed om, hvad der foregik omkring hende, var Helenas omme Omsorg det Første, der gjorde Indtryk paa hende, og ingen Ord syntes hende tilstrækkelige til at udtrykke hendes Taknemmelighed. Hun udtalte sit Hjertes varme Følelser for sin Frue og erklærede, at Intet kunde gjengælde saa megen Venlighed. Undertiden vandrede hendes Tanker tilbage til den sorgelige Begivenhed i hendes Liv, der ved Cineas's Fortælling saa bittert var bleven bragt frem for hendes

Erindring, og Helena forstod den Sorgmodighed, som hendes Ansigt da udtrykte; men Rolighed fulgte, eftersom andre Tanter kom i hendes Sind, og den sædvanlige Renhed og Resignation udbredte sig igjen over hendes Ansigt. Helena søgte omhyggelig at undgaa enhver Hentydning til denne store Sorg og afholdt sig fra at berøre nogen Sag, der muligens kunde staa i Forbindelse med den. Hun valgte hellere at tale om hendes Helbredelse og om den Tid, da hun atter kunde drage Omsorg for Markus.

Markus's Glæde, da Oppassersken igjen kjendte ham, var overstrømmende. Han havde været inderlig bedrøvet, saa længe hun intet Hensyn tog til ham, og paa sin barnlige Maade frygtet for, at han havde fornærmet hende; men nu saa han, at hun var uforandret i sin Kjærlighed til ham.

„Du er min egen, kjære Slymene igjen,“ sagde han, idet han kjærlig omfavne hende og kysjede hendes blege Ansigt. „Nu vil du snart spadserere med mig under Contraererne som før og fortælle mig om den kjære Gud og Frelser, alle de underfulde Historier. Jeg har ikke glemt dem; jeg har tænkt paa dem hver Aften, til jeg er falden isøvn, og saa har jeg drømt om dem om Natten.“

Oppassersken strøg kjærligt Guttens Hoved med sin magre Haand, og Taarernerne kom hende i Øinene.

„Ja, mit søde Barn, jeg har mange Historier at fortælle dig, og, hvis Gud vil, skulle vi atter spadserere under Contraererne.“

„Og jeg vil være en Tilhører,“ sagde Helena blidt.

Oppassersken saa op med et ivrigt, spørgende Blik.

„Jeg har hørt saa Meget af dine Fortællinger til Markus,“ sagde Helena

venlig, „at jeg ønsker at høre mere. Bed du, hvad det er at have i sig en Længsel og Attraa efter en bedre Trostefilde, end denne Verden eier? Ja, du ved det, og du kan sympathisere med mig.“

„Ja, min elskede Frue! udraabte Oppassersken med et Ansigt, der straaede af Haab. „Jeg vilde lægge ned mit Liv for Dem. Hvis jeg blotovede at at fortælle Dem, hvad jeg ved, hvis De vilde høre“ — — hun standfede.

„Min Sjæl længes efter Hvile,“ sagde Helena med lav Stemme. „Der er kun En, som kan give den, og du har fundet ham. Han er den, hvis Navn du har nævnt i dine Feberphantasier, til hvem du beder, og paa hvem du stoler. Hvis jeg vidste, hvad du ved og følte, som du, da kunde jeg have Fred. Du maa lære mig dette; du maa tale til mig, som du har talt til Markus; du maa lade mig kjende din hemmelige Ritte til Trost.“

Oppassersken sjælbede af Bevægelse, og, idet hun foldede sine udtærede Hænder og lukkede Øinene, mumlede hun: „Min Sjæl, lov Herren, og Alt, hvad i mig er, love hans hellige Navn!“ Han har hørt mine Bønner, han har opvakt disse kjære Hjertter, saa at de have begyndt at længes efter ham. Min Sjæl ophoier Herren, og min Hand fryder sig i Gud, min Frelser.“

Helena standfede hende blidt.

„Fkke nu, ikke nu,“ sagde hun. „Du er altfor svag. Den ringeste Bevægelse forstyrer dig og gjør dig svagere.“

„O, min kjæreste Frue!“ sagde Oppassersken; „dette kan ikke gjøre mig svagere; det giver mig Styrke.“

„Nei; se kun, hvor du sjælber! Dit stakkels Hjerte slaar, som om det vilde bryde.“

„Men hvis jeg maa tale til Dem om

dette, vil det gjøre mig rolig. Den blotte Tanke derom er Trøst og Fred."

"Den er det, den er det; men du maa holde denne Tanke hos dig selv, til du bliver stærkere."

"O, jeg længes efter at tale til Dem om det nu!" — og i sin Fjer reiste hun sig halot og prøvede at støtte sig paa Albuen, men i næste Dieblit sank hun stønnende tilbage.

"Der kan du se, hvor svag du er," sagde Helena blidt. "Jeg er lei over, at jeg talte til dig om denne Sag nu. Tænk, hvor vred Isak vilde blive, hvis jeg, efter al hans Omhu og Dygtighed, paadrog dig et Tilbagefald ved min Utaalmodighed. Nei, nei, vi maa Begge vente."

"Jeg vil adlyde og gjøre, som De siger," sagde Elymene sagte. "O, hvilken ny Trøst De har givet mig! Hvis Noget kan hjælpe mig til hurtigt at komme mig, maa det være dette."

Oppasjersten haabede, at hun om nogle Dage skulde kunne tilfredsstille sit Hjertes Dnske og blive istand til at tale til sin Frue om ham, der var hendes Livs Lys og hendes Hjertes Trøst og Glæde. Men hun overvurderede sine Kræfter; hendes gamle Legeme eiede ikke saa megen Livskraft, at hun snart igjen kunde komme sig efter en stærk Kystelse, og det gik næsten umærkeligt med hendes Bedring fra Dag til Dag.

Cineas var i denne Tid næsten udelukkende optaget med de Undersøgelser angaaende Hegios Forhold, som han og Isak i Hemmelighed anstillede. Efter Scenen med Carbo havde han i nogle Dage ikke taget ringeste Notits af Hus-hoimesteren, men lod ham omsider en Dag falde frem for sig. Syreren gjorde sin Indtrædelse med et endnu mørkere Ansigt end sædvanlig og hilste paa en

saa nærhødig Maade, at Cineas ikke kunde lade være at lægge Mærke dertil.

"Knegt!" sagde han, naar du kommer ind til din Herre, skulde du opføre dig, som det sommer sig en Underordnet." Hegio gav intet Svar, og Cineas vedblev: "Efter din Uforstamethed mod min Ven Carbo vilde det ikke være mere end Ret, at jeg lod dig revse og afskedige; men jeg onsker ikke at handle overilet, derfor har jeg ventet til min Hestighed var affjølet for at udøve Retfærdighed mod dig."

"De har Intet med mig at gjøre," sagde Hegio raat. "De har aldrig leiet mig."

"Efter hvad der er passeret, vilde det være rimeligt at afskedige dig paa Pletten," sagde Cineas rolig. "Hvad min Ret og Magt her angaar, antager jeg, du svæber i en Bildfarelse. Jeg er Markus's Formynder og denne Formues Bestyrer."

"De?" raabte Hegio i Forbauselse.

"Jeg ved ikke, hvad Undskyldninger en saadan uforstammet Knegt, som du, kan have. Du ved aabenbart ikke, hvem og hvad jeg er, og synes ikke at forstaa, at jeg kan tilintetgjøre dig og dit usle Liv i et Dieblit."

"Nei," sagde Hegio koldt, "jeg ved ikke det."

"For at stille dig tilfreds da, og fri dig fra enhver Uvisshed med Hensyn til min Ret, vil jeg vise dig dette Dokument, som din Herre har undertegnet. Du vil deraf begribe, at han udnævner mig til under visse Omstændigheder at være Formynder for hans Søn og Bestyrer af hans Formue. Disse Omstændigheder ere indtrufne, og jeg har overtaget mine nye Pligter; jeg er Herre her. Dersom du tror, at jeg vil hævne mig paa dig for din Uforstamethed, tager du ganske feil; jeg vil ikke nedlade

mig til det. Du har fra den laveste Bærme i Folket hævet dig til denne Stilling, og jeg vil simpeltthen kaste dig ud af den igjen. Derksom du af Ridtjærhed for denne Families Interesser skulde onske at vide, hvorfor jeg er stillet her med uindstrænket Magt, vil jeg nedlade mig til at fri dig fra enhver Beskyrnring i saa Henseende. Markus er ikke blot Arving til denne Formue, men ogsaa til min, og denne er Intet i Sammenligning med, hvad jeg vil efterlade ham. Labeo efterlader sin Søn denne Eiendom og femti Slaver; jeg vil efterlade ham tyve forskjellige Eiendomme i Achaja og titusinde Slaver. Du er en listig Slyngel, men du har ikke stelt dig godt her; en beregnende Krabat, som du, burde have udfundet Alt, hvad mig angaar, og derefter prøvet at bibringe mig en god Mening om dig. Du gjorde et stort Misgreb, da du lovede at behandle mig med Uforstammethed. Jeg kunde have været dig til mere Fordel, end selve Tigellinus; thi du kunde ustraffet have bedraget mig, men det kan du ikke gjøre med ham. Se, hvilken dobbelt Daare du har været. Du tror, du er i Yndest hos Tigellinus; men ved du ikke, eller har du forglemmt, hvad Rigdom kan udrette i Rom? Ved du ikke, at denne din nye Patron vilde ofretusinde saadanne, som du, hvis han derved kunde komme i god Forstaaelse med Cieren af Millioner og haabe at faa en liden Andel i hans Rigdomme?"

Syreren havde med veksende Følelser lyttet til Cineas's Ord. Han havde for betragtet ham som en Græker, vel maaske af høi Byrd, men ubemidlet, lig saa mange Grækere i Rom, og han havde halvt troet, at Cineas var kommen med Ønske om at tilbende sig noget af Labeos Formue. Til sin Forsærdelse og Forvirring saa han nu, hvilken Daare han

havde været. I Begyndelsen vilde han prøve at betragte Cineas's Ord som forsængeligt Praleri; men da denne med en ringeagtende Betoning kastede Tigellinus's Navn imod ham, — et Navn, der allerede var frygtet af Alle, — nævnte det med en saadan Mine af rolig Overlegenhed, da sølte han, at Cineas virkelig maatte være i Besiddelse af den Rigdom og Magt, som han talte om, og han sølte sig overvældet. Rigdom var hans Gud, og Cieren af Millioner var i hans Øine næsten mere end et Menneske. Hans hele Væsen forandrede, og hans Ansigt antog et Udtryk af den dybeste Ydmyghed.

„Edle Cineas,“ sagde han, idet han bøiede sig dybt for ham, „jeg har grovelig fornærmet Dem. Hvis jeg tør haabe nogen Tilgivelse, antraaber jeg Dem indstændig om den. Min Fornærmelse bestod i, hvad De kalder min Uforstammethed mod Deres Ven; men ak, jeg vidste jo ikke, at han var Deres Ven. Han kom, — og De vil undskyldte, at jeg siger, han havde ikke saa distingveret et Ydre og Væsen, som en Ven af Dem burde have, — han kom og vilde kommandere mig, som om jeg var hans Slave. Mit heftige Sind kom i Oprør; han slog mig, og det gjorde mig næsten gal. Jeg forglemte mig endog i Deres Nærværelse, og jeg beder ydmygt om Tilgivelse for denne øieblikkelige Forseelse. Ak! jeg har ingen Magt eller Yndest hos Tigellinus og ved ikke, hvad de mener dermed. Jeg ved godt, hvad en Mand, som De, kan gjøre med en fattig Mand, som jeg er. Mit Liv er i Deres Haand. Spar mig! Paa mine Knæ beder jeg derom.“ — Og i sin foragtelige Underkastelse faldt han ned og omsaandede Cineas's Knæ. Berørelsen virkede paa denne, som Berørelsen af et giftigt Kryp.

„Reis dig!“ sagde han koldt. „Jeg ønsker ikke at tage dit Liv. Det glæder mig, at Du forstaaer, at jeg ikke tager det, hvis jeg ønskede; men jeg ønsker det ikke.“

Hegio reiste sig og overvældede ham med Taktsigelser.

„Hør mig,“ sagde Cineas, „og gaa saa din Vej! Da jeg nu overtager Om- sorgen for denne Eiendom, ønsker jeg at vide, hvorledes Affærene have været be- styrede, siden Labeo reiste. Gjør op fuldt Regnskab for Alt og kom til mig dermed; men vogt dig for at forfalste Noget, thi jeg siger dig, at hvis jeg faar nogen Mistanke, vil jeg gaa strengt til- værks, og ve dig, hvis det kommer der- til! Gaa nu!“

Hegio forsøgte at tale: „Giv mig Tid —“

„Tid? O, jeg skal ikke stynde paa dig. Tag en Maaned eller to; men hufst, hvad jeg har sagt, og tag dig iagt! Gaa nu!“ Og Hegio bukkede dybt og for- lod Bærelset med et nedslaaet Ansigt.

VIII.

„M e s t e r e n.“

Blandt de mange Villaer, der grænd- fede op til Labeos, var en, der tilhørte Aulus Plautius, en Mand af hoi Rang, og som havde gjort de første Erobringer i Britannien under Keiser Claudius's Regjering. Han havde været Landshøv- ding der, havde udstaaet mange Træng- sler i sin Tjenestetid og kjendte godt til Britterne og deres Vildhed. Helena var strax efter sin Ankomst til Rom ble- ven bekendt med hans Hustru; men Sorg og Sygdom havde bundet denne meget til Hjemmet, saa der ikke havde været megen Omgang imellem dem. Hendes Navn var Pomponia Træcina,

og hun var en Dame af adel Herkomst og endnu ædlere Karakter. Medens Op- passersken langsomt begyndte at komme sig, blev Helena en Dag overrasket og glad ved at modtage et Besøg af Pom- ponina. Ved Siden af den Glæde, hun følte ved at se hende, fik hun ogsaa et svagt Haab om, at hun maaste have nogle nye Esterreininger fra Britannien at meddele hende. Esterat de sædvan- lige Hilsener vare vekslede, og man havde gjort nogle Bemærkninger om alminde- lige Ting, saldt derfor Samtalen natur- lig hen paa Tilstanden i Britannien og de Farer, Labeo muligens var udsat for der.

„Jeg behøver ikke at spørge, om du er angstelig og urolig,“ sagde Pomponina.

„Jeg huffer saa vel af den Betyrning, jeg havde, da min Egtefælle var der og hjæmpede imod dem; men jeg tror, kjære Veninde, at der er al Grund til at haabe det Bedste.“ Og hun frembøvede for Helena Britternes Særegenheder, deres pludselige Angreb, men senere Mangel paa Udholdenhed, deres Rappesrid og indbyrdes Feider, og forsikrede, at hen- des Mand ikke troede, at der var den ringeste Grund til Frygt for Suetoni- us's Armee, men at den utvivlsomt vilde overvælde Britterne og tage Hævn over dem. Disse Ord fra en saadan Kilde trostede og beroligede Helena mere end Alt, hvad der før var bleven sagt hende. Aulus maatte visstelig forstaa det bedre end nogen Anden, og hans Mening havde stor Vægt for hende.

„Jeg skal aldrig forglemme den Tid, da min Mand var i Britannien og hjæm- pede mod disse vilde Barbarer,“ vedblev Pomponina. „Undertiden var al For- bindelse med Armeen afbrudt, og jeg svævede i den frygteligste Engstelse og vidste ikke, hvor jeg skulde vende mig hen. Og dog,“ tilføiede hun, „blev

denne Trængselstid til en stor Velsignelse for mig."

„Hvorledes det?" spurgte Helena.

„Jeg følte i min Uro og Belymring en Trang til at søge Trost hos et høiere Væsen, som jeg aldrig før havde følt. Jeg gjorde Løfter til Guderne for min Mand's Sikkerhed; men det beroligede og tilfredsstillende mig ikke. Jeg troede ikke selv paa Virkningen af disse mine Løfter og følte, at jeg blot handlede af en Slags Døvertro. — Men jeg trætter dig maaske ved saaledes at fortælle om mig selv!"

„O nei!" sagde Helena, „tværtimod; jeg længes efter at høre det Alt. Jeg har selv følt alle disse Tvivl og har den samme Længsel efter noget Bedre, end den almindelige Religion eller den græske Philosophi kan give mig."

„Kjære Veninde," sagde Pomponia bevæget. „maaske jeg da kan meddele dig noget af det Lys, der er bleven kastet ind i min egen Sjæl. Jeg kjender Intet til den græske Philosophi; jeg er en enfoldig Kvinde med en ganske almindelig Opdragelse. Men jeg vil fortælle dig, hvad jeg har lært at kjende. Min Kammerpige, der var fra Cyrene og havde været hos mig i nogen Tid, lagde Mærke til min bekymrede Sindstilstand og forstod, hvad der trykkede og ængstede mig. Lidt efter lidt og med den største Beskedenhed begyndte hun at tale til mig om sin Religion, og der var Noget deri, som gjorde Indtryk paa mig og vakte min Interesse. Hun talte om et høieste Væsen, — den sande Gud, som regjerer og styrer alle Ting, fortalte om, hvorledes han skabte alle Mennesker, men at de syndede imod ham. Dog havde han Medlidenhed med dem, endog efterat de havde syndet, og vilde frelse dem fra evig Fortabelse. Han sendte mange Sendebud til Verden, som vi Romere og Grækere aldrig have

hørt om, men som havde skrevet hans Ord og Befalinger i Skrifter, der endnu eksistere; men fremsfor Alt talte de om En, som skulde komme og gjøre Alt godt igien og give Verden et nyt Haab. Hun havde en Bog, hvori mange af disse underfulde Budstaber vare nedskrevne, og hun læste for mig deraf Ord, saa fulde af Kjærlighed og Barmhertighed, saa forbausende i deres Betydning, at jeg følte i mit Hjerte, at de maatte være komne fra Himlen. Kjærlighed og Barmhertighed fra den store Gud! Dette var en Tanke, som prentede sig dybt i min Sjæl. Derefter læste hun for mig om, at denne One, om hvem alle disse Sendebud havde talt, er kommen."

„Er kommen!" raabte Helena, idet hun slog Hænderne sammen, og Taarerne kom hende i Øinene. „O, dine Ord trænge ind i min Sjæl! Hvem er han, og naar kom han?"

„Bogen fortalte en underfuld Historie om, at han var Guds Søn og blev Menneske for vor Skyld og levede i Verden i over 30 Aar og endelig blev ført til Døden."

„Ført til Døden?"

Helena gjentog Ordene med et forskædet Blik.

„Alt, kjære Veninde, du skal høre den forunderligste Historie, som nogeninde er berettet. — Historien om, hvorledes han blev født paa Jorden, hvorledes han levede og lærte, hvilken Kjærlighed og Mildhed og uendelig Barmhertighed alle hans Ord og Gjæringer udtrykte. Du skal høre," — og Pomponias Stemme sank lavere. — „hvorledes han blev forraadt og forhørt og forhaanet og pidstet og tornekronet og tilsidst korsfæstet."

Ordene gjennembevædede Helena; de vare nye for hende. Hun havde hørt om de Kristne, at de tilbøede En, som var bleven korsfæstet; men hun havde aldrig

tænktt sig Betydningen af denne Kjendsgjerning. Hun havde antaget dem for at være en ringe og uvidende Sætt, og indtil hun erfarede, at Oppasfersten hørte til dem, troede hun endog, at de vare umoralste. Nu blev deres Tro her fremskillet for hende af En, som hun agtede og ærede, og paa en Maade, der skyldte hende med en Blanding af Forundring og Skræk. Var denne Korsfæstede maaste den, hun søgte og længtes efter i sit Hjerte?

„Men mine svage Ord formaa ikke rettelig at gjengive dig denne Historie,“ vedblev Pomponia. „Jeg vil give dig den dyrebare Bog, hvor det Alt er fortalt, og du kan selv læse det. Alt, hvad jeg har fundet i den, kan du ogsaa finde, — Betsignelse, Haab, Fred, som overgaar al Forstand.“

„O ja, bring mig den Bog!“ sagde Helena. „Jeg maa lære ham at kjende.“

„Han siger selv der: „Lærer af mig, og I skulle finde Hvile for Eders Sjæle,“ sagde Pomponia; „og der har jeg fundet Hvile for min.“

„Og var det for denne Sags Skyld, du senere efter din Mand's Hjemkomst havde Gjenordigheder at gennemgaa?“ spurgte Helena, hentydende til en Begivenhed, der var vel bekjendt i Rom.

„Ja,“ svarede den Anden. „Da han kom tilbage, fortalte jeg ham strax Alt. Han gjorde mig adskillige Spørgsmaal med Hensyn til min Tro, men syntes forresten ikke at have megen Interesse for Sagen. Men nogle af hans Venner og en Del af Familien sølte sig forargede over, at jeg ikke længere deltog i den almindelige Gudsdyrkelse, som Stater anordnede, og de stræbte at opvække Uvilje imod mig. De satte stammelige Rhytter i Omløb og forarsagede mig megen Sorg. Min Egtfælle erfarede dette og besluttede at sætte en Stopper

derfor. Han sammenkaldte et Antal af Slægtninger og forhørte mig i deres Paahør angaaende min Religion; jeg gjorde fuldt Regnskab for min Tro og mine Begreber, og han gav mig en ærefuld Frikjendelse. Siden den Tid har jeg ikke mere været fortræddiget paa denne Maade, skjønt jeg alligevel har min Del af Trængsler og venter flere. Men jeg sætter min Tid til ham, som selv har lidt for mig, og i ham har jeg fundet Hvile for min Sjæl.“ Deres Samtale blev her afbrudt ved Cineas's Indtrædelse. Han hilste Pomponia med den dybeste Afgtelse.

„Jeg haaber det har lykkets Dem at forjage en Del af min Søsters Ungstellighed,“ sagde han. „De har engang lidt under den samme Frygt og seet, at den var ugrundet.“

„O ja,“ sagde Helena, „hun har virkelig bragt mig Trost og lettet mit Sind en stor Del.“

„Jeg hørte, idet jeg kom ind, at I talte om Hvile for Sjælen. Lad mig ikke afbryde en saadan Samtale, eller, hvis jeg ikke maa deltage i den, lad mig trække mig tilbage igjen.“

Men de paastode, at han skulde blive og deltage i deres Samtale.

„Nuvel da,“ sagde Cineas, „saa vil jeg gjøre det, og, siden I talte om at søge Hvile for Sjælen, vil jeg meddele Eder Noget om En, der gjorde en saadan Sagen til sit Liv's Formaal. Har jeg nogenstunde fortalt dig de sidste Begivenheder af „Mesterens“ Liv, Helena?“

„Nei.“

„Saa vil jeg gjøre det nu. Du kjen-der meget vel, hvor rene og ophoiede vor ædle Theophilus's Lærdomme vare; men maaste De, Pomponia, ikke vedlynderligt om ham, og derfor vil jeg give Dem en kort Forklaring deraf.

Da han optraadte som Lærer, var det

hans Overbevisning, at de bedste Lærdomme fandtes i Platons Skrifter, og at det bedste Exempel for Mennesket var Sokrates's Liv og Karakter. Derfor studerede han flittig hins Skrifter, og denne Lære var hans Model. I dette Liv saa han fire store Principer, som han altid stræbte at efterfølge, og som han altid indprentede sine Disciple. Disse vare: 1. Selvfornegtelse. 2. At gjøre godt mod Alle. 3. En bestandig Omfjorg for Sjælen. 4. Trostøb mod Gud. — Han pleiede at formane os til Selvfornegtelse ved at citere Sokrates's Forfkrifter for Afholdenhed, Rndstthed og Nøisomhed, at opmuntre os til Menneskelsjærlighed ved at minde os om, hvorledes Sokrates gif om og gjorde vel, — i 30 Aar opofrede han sig for Andre og tilfidesatte sine egne private Interesfer. Omfjorg for Sjælen indprentede han os som det ene, store Livets Formaal, hvorved vi alene kunne forbedes til det evige Liv, som følger efter dette. „Sjælen, Sjælen,“ pleiede han at sige, — „hvorledes den skal blive fuldkommen, det er den eneste Stræben, som er et uødeligt Væsen værdig.“ Af, hvor vore Hjerter bævede, naar han talte om Guds Væsen og Natur, om at Gud er Sjælens Ophav, og at den derfor bør blive ham lig. Som det bedste Exempel paa en Sjæl, som var forberedt paa at møde frem for Gud, pleiede han at beskrive Sokrates under hans sidste Samtale med sine Disciple og hans sidste Time, da han med Haab og Glæde og Enthusiasme drak Giften og lagde sig ned, — ikke for at dø — nei, men for at møde sin Gud! Og fra denne Seiersscene pleiede han at vende vore Tanker hen paa hans minderværdige Forhør og paa Slutningsordene i hans „Apologi,“ i hvilken han tilgiver sine Fiender. Her, mente han, var den høieste Grad, som

en menneskelig Sjæl havde naaet i sine Bestræbelse for at blive lig sin Skaber.

Men fremfor Alt formandede „Mestseren“ til Trostøb mod Gud og fuldkommen Rndighed mod hans Villie, og ogsaa her fremholdt han som et Exempel Sokrates, der fortalte sine Dommere, at Gud havde sat ham i Athen for at formane hvert Menneske til at have Omfjorg for sin Sjæl, forsikrede dem, at han vilde adlde Gud mere end Mennesker, hellere dø end forlade sin Vost og ingen Fritjendelse modtage, hois den blev sjenket ham paa Betingelse af, at han skulde være utro mod sin Gud. Trostøb mod Gud fuldkommen gjenneført, mente Theophilus, maatte saaledes føre til, at et Menneske tænkte, solte og handlede, som om han altid stod i Samfund med Gud. Derfor var det ogsaa hans eget Livs høieste Stræben at naa frem til et saadant Samfund med Gud, i hvilket han troede, at Sokrates levede.

Men for omtrent ti Aar siden indtraf en Omstændighed, som gav alle hans Forhaabninger og alle hans Læresætninger Dødsstødet og fyldte hans ind med det dybeste Mørke. Det var Historien med Philo, som du kjender til, Helena.

Han gjengav den i Kortshed for Pomponia, paa hvem den gjorde et dybt Indtryk, især da hun hørte om Scenen med Oppasjersten, og at hendes Sngdom skrev sig derfra. „Hun er en Kristen, og har fundet Fred med Gud,“ hvistfede Helena. Pomponia trykfedede hendes Haand, medens Cineas, der ikke bemærkede denne Hviisten, vedblev: „Der var et Tilfælde, som viste, at al hans Philo- sopfi var ubrugbar; her fremstillede sig et Problem, som forstyrrede hans Liv og formørkede hans Sjæl. Det var det grufuide Syn af den affheligste Synnd efterfulgt af det mest fortærende Samvittighedsnag. Det var underligt, at et

saadant Tilfælde aldrig havde modt ham for. Maaſte havde han tænkt ſig det; men da havde det kun været Theori; her var det en frygtelig Kjendsgjerning, paa hvilken hans Philoſophi led ſik Brud.

Hvorledes kan Gud tilgive Synd? Det var hans Spørgsmaal. Han havde troet, at Plato var tilſtrækkelig for ethvert Tilfælde; han havde før tænkt, at det var nok at vende ſig bort fra Synd, at forbedre ſig; men her lærte han, at der gives en kvalfuld Sjælstilſtand, ſom ingen Anger, ingen Forbedring kan opheve eller hjælpe paa. Han maatte erkjende, at her slog Plato fejl; han havde Intet for et ſaadant Tilfælde. Og hvis Plato ſvigtede, hvem Andre var der da at gaa til? Han vidſte Ingen. Han hengav ſig til dyb Grænſning. Alt hans Sindſ Modløſhed angreb hans Helbred. Det var ham, ſom om den Grunddold, paa hvilken alt hans Haab havde været bygget, ſmuldrede hen ſom Stov under hans Fødder.

Som jeg før havde været hans Indlingsdiscipel, ſaa blev jeg nu hans eneſte Eſtſkab. Thi han opgav nu ganſke at være Lærer og erklærede, at han ſelv Intet vidſte og derfor Intet havde at lære Andre. „Den ſtorſte Beſtignelſe, Gud kan give et Menneſte,“ ſagde han, „er Kundſtab om Sandheden. Men hvorledes kommer denne Kundſtab? Menneſket kan ikke af ſig ſelv finde den. Plato viſer, hvor langt det er muligt for et Menneſte at finde frem ved ſin egen Kraft. Ingen Philoſoph er nogenſinde kommen længere, end han.“

Efterſom Maanederne gik, blev han ſvagere og ſvagere, og der var Intet, ſom kunde reiſe ham af hans dybe Nedtrykthed. „Dg ſaaledes gik han bort,“ ſagde Cineas med neppe hørlig Stemme.

„Han forlod mig, — min Ven, min mere end Fader, — uden at finde Sandheds Lyſ, og hans ſidſte Ord, da han laa døende i mine Arme var: „D Gud, aabenbar dig!“ —“

Der blev en lang Tauſhed. Cineas var den Forſte, ſom brod den.

„Al,“ ſagde han, „ethvert Liv er ſuldt af Forvirring og Tvivl. Hvad Hjælp gives der derimod? Hvorledes kan et Menneſte finde Hvile for ſin Sjæl? Der er ingen Hjælp, ingen Hvile, forend vi naa til det Liv hiſſedes, ſom vi tro paa. Da ſkulle vi kjende Sandheden og, ſom Pindar ſkriver:

„I Samsund med Guder leve
Uden Taarer et evigt Liv.“ —“

„Uden Taarer et evigt Liv!“ gjentog Helena. „Al dette evige Liv! Hvem kan finde frem til det?“

„Gud vil føre os, kjære Søſter,“ ſagde Cineas.

Pomponias Dine ſyldtes med Taarer, da hun ſaa paa diſſe To, hvis Hjertter ſaa oprigtigt længtes efter Sandheds Lyſ, og hun bad en ſtille Bøn, at Gud vilde give dem at kjende ham og hans Søn; „thi dette er det evige Liv at kjende Ham og den, Han udfendte, Jeſus Kristus.“

IX.

Tilbagekomsten.

En Dag nogle Uger senere ſad Familien i det ſædvanlige Samlingſkærelſe, da en uſædvanlig Stoi udenfor vakte deres Opmærksomhed. Det var Lyden af raſke Hovſlag og et overraſket Udraab fra Tjenerſkabet. Helena blev døddbleg, for op og vakkede henimod Døren ſom en Drømmende, idet hun mumlede nogle uforſtaelige Ord. Cineas ſprang forbi hende og ilede udenfor, hvor han modte

en Mand i romersk Officerdragt, der styrkede ind i Bærelset og uden at sige et Ord greb Helena i sine Arme og trykkede hende til sit Hjerte saa fast, som om han aldrig vilde slippe hende igjen. Ikke et Ord blev talt; Alle stod taus. Sulpicia saa paa den Nyankomne med en Bevægelse, der aldeles tilintetgjorde hendes forrige Prælen af romerske Kvinders Sjælsstyrke og Selvbeherkelse. Store Taarer strømmede ned ad hendes Kinder, og, idet hun slog Hænderne sammen, saa hun i Henrykkelse op mod Himlen. Helena gjorde Intet uden at græde og hulke og slynge sig til den Mand, som hun elskede saa inderlig. Tilfaldt end han sig blidt løs fra hende og omfavnede hjærtligt sin ærværdige Moder, og derpaa saa han sig om efter sin Son.

„Hvor er Markus?“ spurgte han, og det var det første Ord, som var bleven talt.

„Der,“ sagde Helena, idet hun vegte paa Gutten, som stod i Enden af Bærelset med blegt Ansigt og en besynderlig Blanding af Glæde og Undseelse i sin Mine. Taarer flode i hans store, aandsfulde Dine, der vare fæstede paa Faderen.

„Min Yndling,“ raabte hans Fader og greb ham i sine Arme og bedækkede ham med Kys. Markus slyngede sig til ham og skjulte sit Ansigt mod hans Skulder for et Dieblif, for atter i det næste at se op paa ham med et langt Blik, omfavnede ham atter og atter, idet han slyngede sine Arme om hans Hals. Labeo gif derpaa hen til Cineas, bærende Markus i sine Arme, og deres gjensidige Hilsen viste en varmhjertet Hengivenhed.

Alt var Glæde. Labeo gif omkring i Huset og havde et venligt Ord for Alle, gav Ordre til en almindelig Fæst for tre Dage og til, at der skulde anstilles Dsringer, og som saa tilbage til sin Familie for at besvare de ivrige

Spørgsmaal, som Enhver havde at henvende til ham.

Han var en meget hoi Mand med et høit Hoved og stærkt udprægede romerske Træk. Hans Skikkelse var kraftig, og hans hele Mine og Tone viste, at han var vant til at befale. Der laa mindre Forstand og Mandrighed i hans Ansigt, end i Cineas's, men mere Kraft. Han var Idealet af en Rømer, stærk, bestemt og selvstændig — en værdig Repræsentant for den Stamme, som havde erobret Verden.

Dog aabenbarede der sig hos denne stærke Rømer en usædvanlig Sølelsernes Dybde. Han syntes med hele sit Hjerte, at hængte ved Hustru og Barn. Han slap ikke Markus af sine Arme, men holdt ham fast der, naar han sad stille, og bar ham, naar han gif omkring. Og Markus syntes at hvile der i fuldkommen Ro med en Mine, som om han intet Mere ønskede i Verden. Helena sad ved hans ene Side, trykkende hans Arm fast til sig, medens Sulpicia, der endnu ikke havde gjendundet sin Selvbeherkelse, sad ved den anden; hendes sædvanlig strenge og alvorlige Ansigtstræk havde faaet et mildere Udtryk og hun fastede af og til et staaent Blik paa ham, saadant som kun en Moder kan give en forgudet Son. Labeo havde Meget at fortælle dem nu, da han var dukket op fra Styret og Mørke til Hjemmets Lys, og Begivenhederne fra denne mørke Periode havde fuld Interesse for dem Alle. Han fortalte om Armeens Marsch til Mona og Tilintetgjørelsen af Druidernes Fastninger, om den Sikkerhed de søgte om, at Landet var suldstændig undertvunget, og deres Overraskelse og Stræk, da de horte om Britternes Keisning.

„Men høit de Beretninger, vi sit, vare meget overdrevene af Flygtningerne,“ sagde han, „nærede Ingen af os et Die-

blifs Tvivl om, at vi vilde være istand til at bringe Sagerne i Orden igjen og tugte Fienderne. Vi marscherede strax tilbage til London og mødte paa Veien kun adspredte Flokke af Barbarerne. Suetonius havde først til Hensigt at samle de omkring i Garnisonerne adspredte Afdelinger af vore Soldater; men da vi erfarede, at en uhyre Armee af Britter kom imod os, og han var bestemt paa at vinde en fuldstændig Seier, besluttede han at trække sig tilbage, til han kunde faa Forstærkning. Vi opgav Byen, men tillod alle de Indbyggere, som onskede det, at drage med os. Britterne kom efter os, og da alle vore Soldater havde sluttet sig til os, og vor Armee beløb sig til ti tusinde Mand, besluttede Suetonius at lade det komme til Slag. Han valgte et Sted, der var omringet af Skov, med en trang Abning i Forgrunden og tæt Lykning i Baggrunden. Her fandt Britterne os og gjorde sig færdige til Angreb. De vare en utallig Mængde og vare saa sikre paa Seier, at de placerede sine Hustruer og Børn paa Vogne i Nærheden, at de kunde være Vidner til sine Mænds og Fædres Tapperhed. Dette er en almindelig Skik hos disse nordlige Egnes Barbarer, thi deres Kvinder opmuntre dem ved sine Skrig og Tilraab. Boadicea med sine to Døtre hjorte omkring i sin Vogn iblandt dem og fortalte om den Uret, hun havde lidt, og tilspændte dem til Hævn. Britterne dansede og gestikulerede vildt, medens vi vel vare idrige, men rolige, visse paa Udfaldet. De rykkede endelig frem, alle paa en Gang, vildt strigende og ladende sine Pile regne ned over os; men de kom snart i Uorden i sin Forryghed, og da Suetonius saa dette, gav han os Ordre til at angribe. Vi gik med uimodsaetligt Raseri løs paa den vilde Skare, og Alt gik efter for vore stærkt bevæ-

nede Legioner. Britterne, der allerede for vare i Uorden, kom nu i den vildeste Forvirring og toge tilsidst Flugten; men, da de naaede Udkanten af Sletten, hvor deres Vognrække var trukket op, stode de fast. Deres Hustruer og Børn stode paa Vognene grædende, skrigende, anraabende dem om at blive tilbage, slaaende sig for Bysten, rivende sig i Haaret og udfjældende sine Mænd for Kujoner. De prøvede at samle sig igjen, men det var umuligt. Tusinder stode uroffelige og kjæmpede som Rasende til det Sidste; selv Kvinderne deltog og fægtede endog med Vognstængerne. Det var ingen Kamp, det var en Slagting. Mænd, Kvinder og Børn bleve nedhuggede. Otte tusinde bleve dræbte, og Resten flygtede og adspredtes som Avner for Vinden, medens vi i det Hele ikke mistede over fire hundrede Mand.

„Og hvad blev der af Boadicea?“

„Da hun saa, at Alt var tabt, hjorte hun bort fra Kamppladsen og tog Gift; hendes Lig blev senere fundet. En fuldstændigere Seier blev aldrig vundet, og en skrækkelige Hævn aldrig taget. Suetonius udkaarede mig til at bringe Seiersbudskabet til Keiseren, og jeg ankom hid igaar aftes og maatte vente paa at faa Audience hos Keiseren. Da jeg blev indladt, fandt jeg ham i det ypperligste Humor, thi han havde just erfarede, at et af hans Digte havde vundet Prisen i Grækenland, og hans første Ord til mig var: „Gratuler mig Læbe! Jeg er det lykkeligste Menneffe; jeg har vundet Prisen for tyriske Digte!“ Og derpaa fordybede han sig i en entusiastisk Poptale over græsk Smag og græsk Literatur. Langt om længe erindrede han endelig det Budskab, jeg havde bragt, og sagde: „Du har bragt Seiersbudskabet i en lykkelig Stund i Sandhed. Jeg befesirer Britterne og vinder Prisen for Tyris paa

en og samme Dag; kan Noget være heldigere?"

Jeg fremmumlede nogle Bisaldsord, men han horte ikke paa mig; thi Noget i min Figurs Stilling, som jeg netop stod for ham, syntes i samme Dieblit at slaa ham. Han betragtede mig noie, reiste sig og gik langsomt og med Hovedet til den ene Side først nogle Skridt tilbage, derpaa igjen frem, betragtede mig, som om jeg var et Kunststykke. „Bed de udbodelige Guder!“ raabte han tilsidst. „Rør dig ikke af Pletten! Og ganske tilfældigt ogsaa! Jeg forsikrer dig, jeg vilde ikke have mistet den Stilling for ti Millioner Sestertier*). Rør dig ikke, for dit Liv! O, det er Herkules!“

Han tilkaldte derpaa en af sine opparørende Kavalerer og gav ham Ordre til at tegne min Figur i dens særegne Stilling, idet han af og til selv gav Anvisninger og hele Tiden mindebe mig om ikke at bevæge mig. Derpaa indtog han igjen sin Plads og saa paa mig som for med halvt lukkede Dine. Jeg solte mig i stor Forlegenhed, men kunde Intet gjøre. Jeg havde sandelig ikke ventet at vække Beundring hos Keiser Nero paa denne Maade. Han fortalte mig derpaa, at han stod i Begreb med at gjøre en kolossal Billedstøtte af sig selv, og at der var Noget hos mig, som havde indgivet ham netop den Stilling og det Udtryk, han ønskede at faa. Jeg maatte forblive i Paladset, forsikrede han, og han vilde give mig en Plads ved sit Taffel. Jeg vovede at lade et Ord falde om min Familie og min Vængsel efter at se dem. Da lo han, gav strax sit Samtykke dertil og sagde, at jeg kunde forblive saa længe, jeg ønskede, og slutelig spurgte han, om jeg var glad i

Musik, og om jeg havde Lust til at høre det Stykke, som havde vundet Prisen. Jeg forsikrede ham naturligtvis, at det vilde glæde mig, og han tog en Harpe, som stod i Nærheden, og begyndte med større Alvor, end han hele Tiden før havde vist, at spille og synge en ganske egen Komposition, som jeg knapt forstod. Min Forlegenhed viste sig vistnok i mit Ansigt; men Keiseren tog det for Beundring og var tilfreds. Jeg ved ikke, hvordan jeg var kommen ud af det, dersom vi ikke vare blevne afbrudte ved Indtrædelsen af en stion ung Pige, der traadte hen til Keiseren med megen Familiaritet og med et forkjælet Barns Mine sagde: „Hvor kjædelig du er, som lader mig vente saa længe; det er nu to Timer.“

„To Timer!“ raabte Nero, og, ganske forglemmende mig, fulgte han med hende ud af Bærelset. Jeg ventede en kort Stund og traf mig derpaa tilbage, glad over at være kommen til ham i en saa heldig Time.“

„Og spurgte han ikke et Ord om Britanien og Kampen der?“ spurgte Helena forundret.

„Ikke et Ord. Han bryder sig hverken om Britanien eller om Kampen,“ sagde Labeo med et Smil. „Men var det ikke et Held, at jeg kom til at staa for ham i den Stilling? Nu vil han da sikkerlig forfremme mig.“

Det var dog aabenbart, at de Alle ønskede at undgaa at tale om Keiseren. Hver havde sine egne Tanker om ham, men disse Tanker vare ikke altid stillede til at komme til Udtalelse. Der var Meget, som klæbede ved Neros Navn og gjorde det til et utrængt Samtaleemne. „Og for dig, min lille Gut,“ sagde Labeo, hjærtegnende sin Son, „har jeg Historier nok idetmindste for et Aar om de vilde Barbarer og om deres flettede

*) En romersk Mynt af Værdi omtrent 4 norske Skilling.

Baade, om deres bemalede Gud, om deres Bogne med lange udstaaende Haaer, der kunne skjære en Mand midt over, og om de stræffelige Druider og deres Dfringer. Vi ville sidde hele Dagen under Kontræerne og fortælle, og du skal lære, hvorledes Romerne fægte."

"Og jeg skal blive en romersk Soldat," sagde Markus, idet hans Dine funklede af Stolthed, — "blive tapper, som min Papa, — og kæmpe i Krigen engang ogsaa."

Labeo saa med glad Stolthed paa sin lille Son. Dette Barn var en fuldkommen Græker uden et Spor af romersk Træk; han havde Moderens aandfulde, fine og sølsomme Udtryk, og maaste dette gjorde ham endnu kjærere for Faderen.

"Jeg er saa glad, at du er kommen hjem igjen," sagde Markus, idet han lagde sig tættere ind til Faderen; "jeg vilde onske, du aldrig, aldrig vilde gaa til Britannien mere."

"Hvorfor det?" spurgte Labeo.

"D, fordi der er saa mange vilde Barbarer og saa megen Sne og Is, at du ikke kan have os med."

"Var du bange, at du aldrig mere skulde se din Papa igjen?" spurgte Labeo, idet han saa paa sin lille Gut med ubeskrivelig Omhed.

"D nei!" sagde Markus, "jeg vidste, du vilde komme hjem." Han talte i en saa bestemt Tone og rystede paa Hovedet med et saa tillidsfuldt Udtryk, som om Tvivl var umulig.

"Du vidste det? Hvordan da?" spurgte Labeo forbauset.

"Fordi jeg altid bad til Gud derom, og jeg vidste, han hørte mig."

"Bad til Gud? — til hvilken Gud?"

"Til min Gud og Fader."

"Din Gud og Fader?" spurgte Labeo mere og mere forundret.

Helena saa paa sit Barn med et oant Smil.

"Til min Gud og Fader, som elsker mig. Jeg beder altid til ham, og han hører mig; han har ogsaa hørt mig i dette, og nu har han sendt dig hjem til os."

Labeo saa længe og taus paa sin lille Son.

"Hvad ved du om Gud?" sagde han med en egen Blodhed i sin Stemme.

"Jeg ved Alt, hvad han har gjort for mig," sagde Markus, "og Alt, hvad han har lovet. Han er saa god."

"Gutten er ligesaa besynderlig som nogen sinde," sagde Labeo til sin Hustru efter en Pause. "Han taler ligesom Theophilus fortalte, hvad han tænkte og haabede, men Markus fortæller, hvad han ved. Det er fra dig, min elstelige Helena, at denne Gut har arvet dette ophøiede, aandelige Instinkt. Jeg er mere materiel nu end nogen sinde. Naar jeg er borte fra dig, er jeg kun en romersk Soldat; men nu, da jeg er hos dig igjen, min tilbedte Hustru, maa du søge at bringe mig tilbage til bedre Følelser igjen. Du maa tale til mig om „Mesteren“. Dog, jeg er bange for, at Erindringen om Mesteren er mig mest kjær, fordi det var, da jeg var hans Discipel, at jeg vandt din Kjærlighed."

Helenas Dine straaede med en Hustrus Stolthed, som ved, hvor høit hun er elsket. Denne stærke Romers Hjerter, hvori saa megen Tapperhed og Kraft boede, slog blot for hende. Hun sølte sig saa glad og lykkelig og rolig nu efter den langvarige Besmyring og Ængstelse.

Labeos Ankomst havde forandret Alt. Det hele Hus hengav sig til Glæden; Helena gif omkring med lette, elastiske Trin; Cineas afrystede den Ansvarets Vægt, der saa tungt havde trykket ham, og fremviste i sit Bæsen en sand Atheni-

enfers lette og livlige Mand. De Tre sølte, som om de vare forte tilbage til den tidlige Ungdom, og forglemte for en Tid alle Livets Omsorger.

Da nogen Tid var forløben, fandt Labeo det passende at gjøre sin Opvartning hos Keiseren igjen, og Cineas besluttede at ledsage ham. Han havde ingen Lyst havt til at gaa til Nero for, men nu, da al hans Betsynring var forbi, sølte han en vis Nysgjerrighed efter at se denne Mand engang med sine egne Dine og nærede maaste ogsaa et halvt Ønske om at prøve Virkningen af Burrus's Raad: „Vær Digter!“ Folgelig drog de To afsted sammen og erholdt uden Vansteligheid Audience. Nero sad ved et Bord, da de traadte ind, med et Rør i sin Haand og et Pergament foran sig, paa hvilket han var isærd med at affkrive Noget. Hans Hoved var kastet til den ene Side, og hans Dine halot luffede, som om han var fordybet i Tanker. Han var af Midelstørrelse, med et noget tykt, kjodfuldt Ansigt; hans Dine vare store og smukke, hans Læber tynde, og hans Hage temmelig bred. Han havde i det Hele et Udtryk af Letsindighed med et let Anstrog af Sentimentalitet. Der var intet i hans Udseende, som tydede paa Grusomhed og Heengjerrighed, og hans Afsthyeligheder skrev sig maaste ogsaa mere blot fra suldfommen Hjerteløshed, end fra egentlig Lyst til at være grusom. Han var yderlig ligegyldig ligeoverfor Fjender, kunde se paa dem, han havde forvoldt, og strax derefter ganste letsindig vende sine Tanker til Kunst og Litteratur.

Nero saa op paa de to Indtrædende med et venligt, gjentkjendende Smil.

„Hvad! min Herkules og — min Athenienser! Gode Venner ogsaa. Men hvoraf kommer det, at Cineas, — en Megacleid, en Athenienser, en Digter,

en Philosoph, — kan have været saa længe i Rom uden at komme til mig?“

Cineas smilede og fremførte let og gratiøst sin Undskyldning. Han havde været saa bekymret for sin Ven, sagde han, og saa nedtrykt i sit Sind, at han ikke havde kunnet vise den Munterhed og Livlighed, som var passende i en saadan Mand's Nærværelse, som Keiser Nero. Nu, da Labeo var kommen tilbage, havde han hastet til ham.

Den Finhed, med hvilken Cineas fremførte sin Kompliment, der mere laa udtrykt i Tønen end i Ordene, tilfredsstillende Nero. Han talte Græsk, i hvilket Sprog Keiseren var en Mester, og hans smukke Accent og elegante Udtale vandt den keiserlige Smag. Her var en Mand, som strax ved første Mode syntes at sætte alle hans andre Hofmænd i Skyggen. Desuden havde Nero en Slags Enthusiasme for Alt, hvad der var græsk, og Navnet Megacleid var i hans Dine større, end det ædleste Navn i Rom.

„Det var rigtigt,“ sagde Nero. „Det viste den sande Atheniengers Finhed.“

Han gik derpaa over til at tale om Poesi og Versemaal, citerede Pindar og tog leilighedsvis op sin Harpe for at vise den rette Maade at synge visse Vers paa.

Cineas var beleven og sagde Komplimenter, medens Labeo var taus, fordi han ikke ret vidste, hvorledes han skulde udtrykke sig under disse ualmindelige Omstændigheder. Men hans Tausshed behagede Nero, der talte næsten alene den hele Tid og netop nu var tilfreds med at have en opmærksom Tilhører. Til sidst fortalte han Cineas, at han havde opfundet et nyt System, der vilde gjøre en hel Revolution i den latinske Poesi.

„Eders Poesi,“ sagde han, „er original, men vor ikke. Vore Digtere h^c

kun efterlignet Ederes. Vore bedste Digte ere kun Efterligninger. Alligevel har vort Sprog visse Skjønheder, i hvilke det overgaar Ederes, men disse have altid været overseede af vore oplyste Klasser. En gunstlig Skjebne har forbeholdt mig at trække dem frem fra Styggen og at sætte vor latinske Poesi paa dens rette Grund."

Cineas udtalte sin Nysgjerrighed efter at erfare, hvorledes han vilde gjøre dette, da i samme Dieblit en anden Person traadte ind i Værelset og, efterat have hjulst paa Keiseren, tog Plads i Nærheden af ham. Det var en ældre Mand af Middelhoide med et fint Ansigt og noget dist Erværdigt i sin Mine, der dog dæmpedes ved et Udtryk af Klogt og Rist. I det Hele var han meget værdig i sin Fremtræden, og da Keiseren introducerede de to Venner, hilste han dem med indtagende Hosflighed. Dette var Seneca, Neros fordums Lærer i Literatur og Philosophi, hvis Indflydelse nu var i Aftagende, men som dog fremdeles havde en privilegeret Rolle ved Hoffet.

"Jeg er netop i Begreb med at udvilde min Opfindelse i Poesi," sagde Nero med en vis Vigtighed. "Det har været forbeholdt Verdens Behersker at velsigne den paa den betydningsfuldeste Maade, — i dens Literatur."

Han tog sin Harpe og anslog nogle Akkorder paa en halv adpredt Maade; derpaa vedblev han: "Vort latinske Sprog har visse Egenheder, i hvilke det overgaar det græske. En af disse er dets Rigdom paa velsklingende Ord af lignende Lyd. Vore Digtere søge overalt undtagen i elegiske Vers at undgaa dem; men det er vanskeligt, da de ere saa hyppige. Dvid er suld af dem, og vor ældre originale Poesi bærer mange Mærker deraf. Vi begyndte i det rette

Spor, og vore Digtere skulde have fulgt det. I Versenes virkelige Musik kunde vi da have overgaet Ederes Poesi, Cineas."

Cineas gjorde et samtykkende Nis, men sagde Intet.

"Cicero havde Die for dette," vedblev han. "Hvis han havde haft tilstrækkeligt poetisk Geni, kunde han være kommet mig i Forkjebet; men det var forbeholdt mig; — ja," gjentog han, "det var forbeholdt mig. Man vil finde Exempler derpaa i hans Skrifter, der ere saa yndede blandt almindelige Folk. Lyt til nogle af disse Digte, og I ville forstaa strax at bemærke denne idelige Tilbagevenden til lydliggende Ord i Slutningen af Stropherne."

Han standsede et Dieblit, som om han provede at gjentale sig Noget, og vendte sig derpaa til Seneca.

"Jeg tror, min Husommelse er daarlig idag. Giv du os nogle af disse Vers af Cicero, — du ved, hvad jeg mener, — Noget, som begynder med "Priamo," tror jeg."

„Hæc omnia vidi inflammari
Priamo vi vitam evetari
Jovis aram sanguine turpari.“

Seneca citerede disse Linier med svag Stemme. idet han lagde Eftertryk paa Rimene.

"Ja," sagde Nero; „og saa det andet, du ved, som „Cælum nitescere.“

„Cælum nitescere, arbores frondescere
Vites lætificæ pampinis pubescere
Rami bæccarum ubertate incurvescere“,

sagde Seneca i samme Tone som før, men aabenbart ikke defende Neros Beundring.

"Man horer her," sagde Nero, "hvor melodisk vort latinske Sprog kan klinge. Det er hyppelig. Dette er sand Poesi."

Han var taus i nogle Dieblitte, slog derpaa paa en affecieret Maade nogle

Afforder paa sin Harpe og saa sig om efter Bisald, hvilket Alle fandt sig befoiede til at yde.

„For at vise Eder den beundringsværdige Virkning af denne Ordtyd. naar den er forenet med virkelig god Poesi, vil jeg forelæse Eder nogle af mine Lieder,“ sagde han, tog Pergamentet, som laa foran ham, og læste:

„Torva Mimalloncis implerunt cornua
bombis,
Et raptum vitulo caput ablatura superbo
Bassaris, et lyncem Mænus flexura
corymbis,
Evion ingeminat: reparabilis adsonat
echo.“

„Læg Mærke til den smukke Effekt af disse ligelydende Stavelser,“ sagde han stolt. „Det er ved dette, jeg har til Hensigt at gjøre en hel Revolution i den latinste Poesi. Men jeg har Ingen, som oprigtig vil støtte mig,“ tilfoiede han ærgerlig. „Alle vore literære Mænd ere fulde af Fordomme; de græske Monstre have gaaft indtaget dem. Jeg beundrer græsk Poesi mere end Alt; men jeg tror, at Noget kunde gøres for at fuldkommengjøre vor latinste. Maaſte er det en Betsignelse for Verden, at jeg, som er en Reiser, er en saadan Elsker

af Literatur og har Geni for Musik. Havde jeg været en simpel Romer, havde jeg dog maaſte været lykkeligere. Jeg vilde have skrevet nogle store episke Digte, — bedre i ethvert Tilfælde end Lucan's Pharsalia. Men jeg er, hvad jeg er, og jeg kan idetmindste vise, at Dunsorgerne for Stater ikke ere istand til at dæmpe Geniets Magt. Midt under alle mine Byrder er min Harpe min min bedste Troster. Ingen Magt kan ligne Musikkens. I skulle høre, hvor vidt jeg har drevet det. Skal jeg give Eder Pindar?“ Og uden at vente paa noget Svar greb han i Strengene, fastede Hovedet tilbage og begyndte at synge.

Cineas havde den hele Tid, medens han holdt paa at snakke fortvælt paa denne Maade, ikke funnet saa sine Tanker bort fra hans Handlemaade med Agrippina, sin egen Moder, fra Dodsstibet og hendes sidste Ord til hendes Snigmordere, og Senecas Raad, da han blev adspurgt om dette Mord. Det forekom ham, at den hele Historie maatte være en skrækkelig Drom, og medens Nero indbildte sig, at han var hensunken i taus Beundring, var Alsty og Rædsel de Folelser, som optog hans Sind. (Mere.)

Reiseberetning fra Indien.

(Af R. Kortgaard.)

Omendstjont Nordmanden holder meget af sit Hjem og Fodeland, saa har han dog en stor Tilboielighed til at besøge fremmede Lande, og lære udenlandske Skikke at kjende. Han onſter saa med Tiden at vende tilbage til det gamle Norge beriget med praktiſke Kundskaber, og onſter naturligtvis ogsaa at vinde pekuniære Fordele. Fra Barndommen

af besjælet af saadan Tilboielighed til at foretage Reiser i fremmede og tilbøieligt kjendte Egne har Medskriveren heraf gjennem mange Aar havt det Dnske, at komme ud i den „vide Verden“, som Folk pleier at sige. Det syntes imidlertid, som om Skiebnet vilde, at jeg ikke skulde komme udenfor Europas Grænser. En Verdensdel er for tiden for en Kos-

mopolit, og jeg modtog derfor gjerne et Tilbud, som blev mig gjort af et hollandsk Handelselskab, der besidder store Tabaksplantager paa Sumatra.

Hensigten med disse Linier er nu, efter Evne, at give en kort Beskrivelse over Reisen derhen, og muligens senere over de der herskende Forhold, i Tilfælde af, at det skulde være af Interesse for en eller anden af Deres Læsere.

For man tiltræder en saadan lang Reise til en fjern Verdensdel, bliver der naturligvis dygtigt feiret Afsked fra Europa. Den 27de Martis blev Passagererne transporteret i en mindre Dampner fra Hamburg nedover Elben til Brunshausen, hvor Steameren „Electra“ indtog Resten af sin Ladning, hvilket Dampskib skulde føre os hen til det herlige Indien. Passagerernes Antal var 10, ifkedestomindst 5 Nationer repræsenterede, altsaa en ganske international Forsamling.

Saa snart man kommer ud i den friske Solust, forsvinde med Et de stive Dgangsformaliteter, som bruges paa Land, og inden en Time vare vi alle samlede i en utvungen Selskabskreds. Den følgende Morgen kom vi i aaben Sø og passerede Helgoland, og omendstjont vi havde pragtigt Veir og vindstille, saa savnedes dog allerede til Frokost en Passager, som var forsvundet. Der gives jo Folk med stærk Indbildningskraft, og jeg har hørt, at man, naar man besidder en saadan, kan blive upasselig, selv naar Skibet ligger rolig i Haven.

Den 31te Martis, efterat Halvdelen af den engelske Kanal var tilbagelagt, fik „Electras“ Passagerer smage Saltvand, idet der opstod en heftig Vind, som varede, indtil vi naaede Kysten af Portugal. Det er umuligt at beskrive alle de komiske Optrin, som foresalde ombord i saadant Veir, omendstjont de for Bed-

kommende, som ikke ere forstærkede, er snarere tragiske.

En, som ikke er vant til at færdes tilfods, bliver snart kjed af det ensformige Liv ombord, hvor intet Andet sees end Vand og Himmel. Omendstjont det var tidligt paa Morgenen, blev der derfor alligevel slaet Alarm blandt Passagererne, medens vi ankom til Udlobet af Floden Tajo, udenfor Lissabon, hvor vi havde en deilig Udsigt til Cape de la Noqua.

Den 6te April havde vi Gibraltar for os, efter at vi nogle Timer tidligere i det Fjerne havde bestuet Trafalgar, hvor den berømte Admiral Nelson vandt sit betydningsfulde Seeslag, og hvor han udtalte sine, siden ofte med saa stor Begjæring udraabte, Ord: England expects every man to do his duty!

Den følgende Morgen kom vi ogsaa tidlig paa Benene. Dele af Bjergkæden Sierra Nevada var nemlig i Sigte. Sierra de Gador er 8,341 Fod høj, bedækket med Sne hele Aaret rundt, og byder et overmaade majestætisk Skue. Den 9de saa man af og til Kysten af Algerien og Spidsen af Sardinien, den 10de Derne Pantellaria, Sicilien og Malta.

Hermed kan man sige Farvel til Europa, thi hvad man herester faar at se, er agte orientalsk, med Undtagelse af de europæiske Skibe, som undervejs mødes.

Hvem har ikke hørt omtale den berømte Suezkanal? Længe havde jeg ønsket at tage dette Underverk i Diezhyn, og jeg fik Leilighed dertil den 15de April, hvilken Dag „Electra“ ankom til Port Said. Folk, som ikke have været udenfor Europa, maa uvilkaarlig spørre: Videnne vidt aabne ved Ankomsten til Port Said; thi her er Livet med Et ganske forandret og har ingen Lighed med de europæiske Forhold. Naar man passerer

de første Dampskibe, som her indtage Kul, horer man en Larm og Strigen uden Mage, ser halvnøgne sorte Arabere i Massevis, som bringe Kullene i Kurve, der bæres paa Hovedet, fra Lægterne til Dampskibene, og derved gjør Enhver Sit til at fremkalde et forfærdeligt Skraal.

Saa snart som vort Dampskib havde kastet Anker, og Sundhedsautoriteterne havde fundet Skibets Papirer i Orden, blev det bestormet af en Mængde saakaldte „Runners“ og Indfødte, som alle paa en eller anden Maade vilde søge at bedrage Passagererne. Vor Kaptein havde imidlertid advaret os mod at handle med disse Folk, og derfor blev forholdsvis lidet Forretninger gjorte. Som et Exempel paa ægyptisk Optrækkerteri kan anføres, at der for en ubetydelig Gjensstand forlangtes $\frac{1}{2}$ Pund engelske Sterling, hvilken dog tilsidst blev kjøbt for 6 Pence.

Efterat have modtaget og læst Breve fra Europa satte vi iland for at besøge Staden. Vi blev modtagne af en Mængde Forere af alle Nationer, som alle med strevne Anbefalinger i Hænderne, mod Godtgjørelse, vilde vejlede os omkring i Byen. Disse vare saa besværlige som Myg, og omendstjont vi havde engageret (d. e. leiet) en Araber, saa løb dog et halvt Snees andre tjenstvillige Bæfener omkring os hele Dagen, stolende paa, at de skulde tjene et Par Franks. Port Said selv er bygget paa en regelmæssig Maade, dog er Husene alt Andet end solid opførte. Forresten viser Alt, hvad man træffer, Tegn paa Ufuldkommenhed. Gadenavnene, Omgangssproget og forresten Alt er Fransk, dog kan man i de fleste Tilfælde ogsaa hjælpe sig med Engelsk.

I Pengesystemet hersker et fuldstændigt Virvar, og enhver Fremmed bliver

gjærne taget ved Næsen, isald han ikke har Kommen fuld af engelsk og fransk Smaamønt. I Butikerne regner man efter Franks, i Restaurationerne efter engelske Shillings og desfruden bruges idetmindste et Dusin forskjellige andre Pengeforter, hvorved Svindelen blomstrer i hoi Grad. Der findes ogsaa Spillebanker, hvor saa Mangenen er bleven gjort ulækkelig. Naar man ser Solbet ophobet i store Dyrger faar man uvilkaarlig Lyst til at „prove sin Lykke“, og et Par af mine Medreisende kunde heller ikke tvinge sin Spillelyst.

Allerede om Formiddagen foretog jeg et Besøg til den arabiske Del af Staden, som ligger affondret fra den nyere Del, hvilket ogsaa er aldeles nødvendigt; thi omendstjont den friske Sobrise altid fører frisk Luft til Stedet, saa maatte jeg dog holde mit Lommertorvlæde for Næsen, naar jeg kom i Nærheden af disse forpestede Mennekeboliger. Der fandtes et Slags Gader, dog bestod Husene ikke af Andet end elendige sammenføiede Bord, og indenfor Døren, i Tilfælde af, at en saadan fandtes, var der ikke Spor at se af Mobler. Alt (Mand, Kone, Børn, Hunde og den uundværliche Gjed) laa imellem hverandre paa det nøgne Jordgulv, og det grænselføse Smuds, Stanken og Glendigheden er ubefskrivelig. Vinduer (af Glas) kunde jeg ikke opdage i Byen. Jeg blev overrasket ved at se saa mange blinde Menneker, og det blev mig forklaret, at et Slags der existerende Fluor sætter sig fast i og omkring Øinene og efterhaanden odelægger disse aldeles, idet de ikke fjerne sig, uden at de dræbes. Forresten saa jeg om Aftenen ogsaa mange stakkels Ægyptere og Arabere, som maatte tage sit Nattekvarters paa Gaden, i det første det bedste Hjørne, som fandtes. Drickevandet bæres i Ujælhuder, transporteres fra Hus til

Sus og falbhydes tilsaags. Man kan heller ikke undre sig over al denne Elendighed og Armod; thi saa langt som Diet naar paa enhver Side, kan intet Andet end Sandorken opdages; ingen Træer, intet Grønt, og man maa undres over, hvorledes disse Arabere finde sin Næring. Fisk, der nydes i halvraaden Tilstand med lidt tort Brød, desforuden Appelsiner, er vel Næringens Hovedbestanddel. Af Njodjager nydes lidet eller intet. I Araberbyen gjorde jeg et meget interessant Besøg, nemlig til en muhammedansk Moske, hvor Religionsovelsler foretoges. Huset bestod ikke af Andet end en elendig Træbod med 2 Døre. Udenfor den ene var et Vandbassin, hvori enhver Besøgende først maa bade sig, for han træder ind i den egentlige Moske. Andagten oves i en knælende Stilling, og Gulvet berøres med Forhovedet i regelmæssige Mellenrum. Jeg vilde ogsaa betrede det Indre af Moskeen, men dette blev mig betydet var utiladeligt, eftersom jeg havde Fodbeklædning paa, og Moskeen tor kun betrædes barfodet. Efterat have indaandet nok af den forpøstede Luft og nydt lidt arabisk Kaffe, vendte jeg tilbage til den nyere Del af Port Said, og blev sornoielig overrasket ved at høre europæisk Musik. Jeg fulgte naturligvis dens indbydende Toner, indtil jeg kom til en, i halv europæisk Stil bygget, Sal, hvor flere tykke og østerrigste Damer konserterede. Der blev naturligvis ivrigt samlet Penge efter hvert Stykke, og jeg tror vist, at de gjorde god Forretning. Senere fandt jeg ud, at der fandtes flere saadanne, især tykke, Konsertsaloner, hvor en Uges Ophold saa at sige koster en Formue.

Et andet livligt Indtryk, som jeg fik i Port Said, var, at Araberne kan bære fabelagtig svære Byrder paa Ryggen. Jeg saa f. Ex. en ældre Mand, som bar

sine 3 Dylter Børd paa denne Maade, hvilket vel ingen norst Børdbærer kunde gjøre. Og betænk derved den yderst nødorstige Næring, som disse Folk har.

Den næste Morgen lededes Anker, og vi sagde Farvel til vor nye Beskjend, Port Said, som er Porten til Europa. Passagererne samlede tidlig paa Dæk, og der blev diskuteret om, naar vi vel skulde vende tilbage gennem denne Port. Vi vare jo Alle haabefulde yngre Folk, som skulde ud til Indien for at forsøge vor Lykke, og i Tidens Lob vil vist en eller anden af os vende tilbage, tilfreds med de vundne Laurbær; Andre derimod maa ligesaa vist gaa tilgrunde i Kampen eller returnere til sit Hjem, modfaldne og med tomme Lommer! Dog, denne Diskussion blev snart afbrudt, eftersom vi kom ind i den egentlige Suezkanal. Det eneste Imponerende ved Kanalen er dens Længde (12 norste Mil). Forresten er den saa smal, at 2 Skibe ikke kan passere hverandre, uden at det ene haler ind til Stranden og der gjøres fast, hvilket forarsager megen Tidsspilde. Her kan man heller ikke se nogen Vegetation, kun Sand og Sand, saa langt Diet naar. Derfor er det ogsaa yderst sjældent at se en Mennekehellig; undertiden kommer dog en halvogen, smudsig Arabergut lobende langs Stranden og udstøder forskjellige uforstaaelige Lyd, hvoraf Ordet „Bakshits“ (Drikpenge) forekommer flere Gange hvert Minut. Man kan virkelig beundre den Udholdenhed, hvormed disse hungrede Arabere kan lobe ved Siden af Skibet. Ofte kastede vi Penge og Brodstykker paa Land, og Alt blev med den største Begjærighed indsamlet. Den første Dag passeredes det elendige Araberkvarter El Kandahar, hvor Veien fra Kairo til Jerusalem fører over Kanalen, og hvor vi saa en Karavane (med de dertil hø-

rende Kameler) paa Hjemreisen fra Jerusalem, hvorhen der gjøres Pilegrimsreiser. Det Æneste, hvorved Synet kunde vedertvæges, var af og til en europæisk (fransk) Opfyndsmands lille idylliske Hus, om hvilket man havde forsøgt at plante Palmer; dog viste det sig, at disse ikke vilde trives i den tørre, ufrugtbare Jordbund. Ved Kanalens Begyndelse havde vi til Høire den store Mensaleh-Jndso, hvor der vrilledes af Pelikaner og andre Fugle. Og saa saa man her de mest vildledende Luftspeilinger; man kunde tro overalt at se Bjerge, Træer, deilige Der o. i. v., hvilke dog ikke eksisterede i Virkeligheden. **T i m s a h e r** en betydelig Jndso, hvorigjennem Kanalen fører, og ved dennes Bredder ligger Araberstanden **J s m a i l i a**. Der næst kommer **B i t t e r s j ø e n**, der er meget stor og forresten har en mærkærdig Historie. I Fortiden So var den i Tidens Lob torret ud og var uden Vand. Saa snart som Kanalen naaede Stedet, løb den gamle Jndso imidlertid igjen fuld af Vand, dog er dette ualmindelig saltholdigt, hvorfor den har Navnet Bittersøen. For at overbevise mig om dens store Saltoldighed tog jeg mig et Bad (hvoertil Anledning gaves, eftersom et engelsk Dampskib „Schildon“ sad paa Grund og spærrede Kanalen), og jeg fandt paa Grund af Vandets Egenvegt, at det var umuligt at synke. Uarsagen er den, at Vandfladen midt i Sandorkenen er saa udsat for Varm- og Solstraalerne, at en forholdsvis stor Mængde Vand fordampes, medens den tyngere, saltoldige Del bliver tilbage, og der vil i Tidens Lob opsamlles et tykt Lag Salt paa Bunden.

Den 16de April om Aftenen maatte der anføres, og jeg med et Par andre Passagerer benyttede Anledningen til at gjøre en Ekspedition til Lands. Alle, be-

væbnede med gode Revolvere, begav vi os først paa Jagt efter de saakaldte Sjældals, men paa Grund af Mørket var det os umuligt at nedlægge nogen af disse Dyr. Vi traf imidlertid paa en liden arabisk By, og vort lille Selskab besluttede at aflægge et natligt Besøg, dog saaledes, at vi adskiltes, og Enhver tog sin Vej ind til Byens Centrum. Jeg havde endnu ikke set Lys eller noget levende Væsen i Byens Nærhed, saa man kunde næsten tro, at den var forladt af sine forrige Jndvaanere; men neppe var jeg kommen ind imellem et Par faldfærdige Huse, for tvende Mandspersoner kom løbende imod mig med opstrakte Arme og stode og skreg. Etersom jeg var alene, syntes jeg det var bedst at retirere, men mine Forfølgere (om de saa kaldes) vare ligesaa flinke som jeg til at løbe i den løse Sand, og jeg fandt det derfor raadeligt at afgive et blinde Stød, hvilket skulde være Tegn til mine Kamerater, at der var Fare paa færde. Men neppe var Skudets Ekko hørt imellem Husene, for alle Stedets Hunde begyndte at gje, og Jndvaanerne samledes i Grupper hist og her mellem de faldfærdige Hytter og brølede og skreg af alle Kræfter. Etersom vi Europæere nu vare betydeligt i Minoritet, og ikke godt kunde se, hvad der foregik om os, ansaa vi det for raadeligt at indtage fast Stilling paa en Landhoide et Stykke fra Husene, hvorfra vi kunde skimte „Electra“s Masten i det Fjerne. Araberne syntes ikke at have synderlig Lyst til at gjøre vort nærmere Bekjendtskab og blev staaende i Fraastand, halvt skjulte bag Hytterne. Efterat have onsket hverandre tillykke med at være komne helskandede fra vor natlige Udflugt, begave vi os derpaa tilbage til Skibet, vel tilfredse med vor Heldsdaad.

Efter 2 Dages Reise ankom vi den

17de om Aftenen til Byen Suez, hvor Kanalen ender, og fortsatte Reisen uden Ophold ind i Rødehavet, hvilket, tilligemed Omegnen, er saa bekendt fra den gamle Historie. Den 18de saaes i det Fjerne Sinai Bjerg (7,450 Fod over Havsladen). Rødehavet er paa Grund af den trykkende Varme, som der herfter, det mest frygtede Strog, hvorigennem Europæerne har at passere paa Veien til Indien. Den 20de vare vi paa Krebsens Vendekreds-Linie, og et Par Dage senere stod Solen med sine brændende Straaler lige over vore Hoveder, og det varede heller ikke længe, for „Electra“s Passagerer maatte udpakke den for de tropiske Egne anskaffede Skjyering; men ikke destomindre var man bestandig vaad af Sved og man havde den hele Dag Lyft til at ligge i det skjolende Bad.

Den 23de naaedes Bugten ved Alden og det blev betydeligt kjoligere Veir, hvilket ogsaa tiltrængtes, idet flere af Passagererne allerede vare meget medtagne af den stærke Varme. Flere Dage havde vi en Varme af 25 Gr. R. i Skjygen og 35 Gr. i Solen, medens Vandets Varme naaede op til 24 Gr. Den 25de havde man god Udsigt til Cap Guardafui, hvilken Landspidsje er det Sidste, som sees af Afrika paa Reisen til Indien. Omendkjont denne Verdensdel var en saa at sige ny Bkjendtskab af os, havde vi ofte haft Leilighed til at glæde os ved Synet af dens romantiske Kyster og havde desforuden aflagt den forskjelligte Visiter tillands, saa det var med et Suk, at vi saa dens fremragende Klipper synke bag den fjerne Horisont. Dog vil Gjenkjendelsen uden Tvivl engang i Tiden, naar man vender tilbage til Europa, bringe desto mere Fryd, og da vil man med Taknemmelighed erindre de levende Indtryk, som denne „mørke Verdensdel“ i sin Tid gjorde paa os Rejsende til

Indien. Efterat have passeret Den Socotora, har man en 8 Dages Reise, for Land sees, og denne Tid blev for det Meste benyttet til at lære Malayisk, hvilket Sprog det er nødvendigt at kjende for dem, som tage Ophold paa Sundaøerne. Dog har man ikke stor Lyft til at inddrage sig med komplicerede, grammatikalske Studier, medens man koeles af den uvante Varme, og derfor gjordes kun smaa Fremstrid i det nye Studium.

Al og til saaes store Sværme af Flyveskifte, omtrent saa store som en almindelig Guld. Naar den er forfulgt af Rovdyr nede i Dybet, kommer den sthydende paa Overfladen, udbreder sine forholdsvis smaa Vinger og kan saaledes flyve flere hundrede Alen. Om Nætterne faldt flere ned paa Dækket, og saa havde vi frisk Fjst til næste Frostoft.

Om Aftenerne havde vi det deiligste Maanestj, og „Electra“ skjed igennem de smaa Bover med god Fart, med hver Skruerdreining bringende os længere og længere bort fra vore Kjøere i Europa, men ogsaa paa samme Tid nærmere til Maalet, hvor Enhver troede at finde den Lyfte, som han i Europa forgjæves havde søgt.

Den 4de Mai vedertrøgedes Diet ved Synet af den deilige D Ceylon, som viste sig i sin tropiske Dragts fulbe Pragt. Vældige Palmestove omringe Europæernes orientalske Bopæle, og den asiatiske Dyreverden vælter sig fornoiet i de varme Solstraaler, uden Anelse om den arktiske Vinters Strengthed.

Flere Nætter tilbragtes paa Dæk for at anstille Betragtninger over Forskjellen mellem Forholdene i den europæiske og asiatiske Natur. Et eneste Blik i det mørke Dyb vil forbause en Nordboer. Se alle disse tusinde, sunkende saakaldte „Havlys“, som med en underlig Glans skinne dig imøde fra de gylgende

Bølger. Se opad mod Stjernernes Berden. Her vil du finde en Pragt og Glans, som aldrig har vist sig paa en nordist Himmel.

Efter 3 Dages Reise fra Ceylon kom vi i Sigte af Sumatra, min Reises Endemaal.

Man kan se, at Varmen ligger trykkende paa Landet. Dets Dale ere fulde af Vanddampe og give paa Afstand et eiendommeligt Panorama. Paa denne Bredegrad vare ogsaa flere af Passage-erne stærkt medtagne af Varmen. De fleste bleve plagede af et Udset, som, paa Grund af sine stikkende Smerter, ofte er hoist generende, men som dog uhindret maa tage sin naturlige Veie, indtil Blodet er blevet forthyndet paa Grund af Luftens mindre Surstofindhold, efter hvilken Tid disse Ubegageligheder i Regelen forsvinde af sig selv.

Den Sde om Morgenen havde vi det deiligste Panorama for os, som tænkes kan. Den Penang var i Sigte, dette indistte Paradis er vel det skønneste Stykke Land, som kan findes. Ubestrivelig er den Pragt, som Vegetationen udfolder. Disse høie Bjerge, lig de norste, gjennemskåret af romantiske Vandfald, giver Landskabet et herligt Udseende. Jeg har forespurgt, om der findes Nordmænd her paa Den, men jeg har endnu ikke kunnet opdage nogen af mine Landsmænd, og det er muligt, at jeg er den første, som betræder Klipperne i disse affidesliggende Egne.

I det Hele taget bære Forholdene her

Præget af Velstand. Ingen Fattige, ingen Glendige at se. For det Meste og næsten som Regel ere alle Forretninger og Butiker i Kinesernes Hænder; overhovedet behersker det kinesiske Element hele Den, og ikke det alene, men Storstedelen af Indien. Omtrent Halvdelen af Befolkningen er Indier, Storstedelen fra Madras, et Folkeslag af ualmindelig god Legemsbygning og mandig Holdning. Vegetationen her er for mange Europæere aldeles overraskende, ethvert lidet Hus er omringet af et lidet Paradis. Penang har omtrent 50 Europæere, og disse ere næsten alle „well to do people“, som man her siger. Vegetationen er næsten trykkende. Ikke den mindste Plads kan findes, som ikke okkuperes af mægtige Palmer eller andre tropiske Træer. Jeg foretog en Tur til det berømte Vandfald, omtrent $\frac{3}{4}$ Meils Veie herfra, hvilken Brahmanerne valsfarter for at øve sin Religion. Tigere skal ogsaa findes paa Penang, dog er jeg ikke bleven foruroliget af nogen af disse. Soveværelserne ere fulde af alffens Udyr, saasom Skorpioner o. s. v., og det koster en Europæer megen Moie at lægge sig i Seng, for man har undersøgt alle Hjørner. Dog vænnes man til disse nye Forhold meget hurtigt, og omendstjøndt man kunde fylde Løger med Beskrivelser af dette deilige Penang, saa vil jeg dog alligevel slutte min Beretning for denne Gang, haabende at jeg næste Gang kan give interessantere Meddelelser over Indien. (Mgbl.)

Forfjellige Slags Notitjer.

Jernbanen fra Bergen til Vos er færdig. Fredag den 18de Juni sidstleden „rullede Lokomotivet for første Gang ind paa Vossevangen“ (ifølge „Søndre Bergenshus Amts-tidende“).

— Det statistiske Centralkontor i Norge har nu udgivet Tabeller, som vise Resultaterne af Folketællingen i 1876. Af disse fremgaar det, at der paa den angivne Tid fandtes i Norge 460 Romersk-katholske, 49 Græskkatholske, 2.775 Methodister, 818 Baptister, 433 Kvætere, 25 Joder og 544 Mormoner, foruden en hel Del andre Sektetere og Separatister.

— En Referent i „Morgenbl.“ slutter sit Referat om Ibsens „En Folkestændes“ 2den Gangs Opførelse paa Kristiania Theater saaledes: „Sproget i Stykket ligger gjennemgaaende mere nær indpaa et vulgært Hverdags prog end i noget af Ibsens tidligere Arbejder, og navnlig forekommer der en uhyggelig Mængde Eder Billing bander næsten i hver eneste Replik, og de fleste andre Personer gjore det ogsaa mere eller mindre. Det har ved de to første Opførelser været at mærke, at de Rollehavende derved ledes til at blande endnu flere saadanne Kraftudtryk ind, medens det for Skildringens virkelige Sandhed og Livagtighed meget vel kunde gaaet an i stor Udstrækning at lioise disse ufsjonne Broderier, saaledes som det sker ialfald med en enkelt af de forekommende Bespottelser og Blasphemier“ (i: Gudsbespottelser).

— Den 10de November næstkommende er det 400 Aar, siden Luther blev født. Dette giver Anledning til forskjellige Slags Grindringsfeste over hele den protestantiske Verden. I Norge skal

Dagen fejres ved en Taffegudstjeneste over hele Riget. I Berlin vil man reise Reformatoren en Mindestotte.

— I Kristiania har man i Sommer faaet særdigt det nye Rigshospital, der efter Beskrivelsen maa være en udmærket Indretning. Det ligger paa det gamle „Ballehusets“ Tomt overst i Pilestrædet. Ballehuset og en Del af J. Meyers Lokke (42 Maal Jord) blev i sin Tid kjøbt af det Offentlige til Tomt for det nye Hospital for 100,000 Kroner (lig 25,000 Spd.).

— I Anledning af 400 Aars-Festen for Luthers Fødsel søger man ogsaa at opspore de endnu levende Efterkommere af den store Reformatør. I en liden Landsby i Thüringen bor der to Mænd ved Navn Luther, om hvem det er utvivlsomt at de nedstamme fra Luther. Den ene er Snedker, den anden er theologisk Student. Paa Grund af sin store Stamsfaders Fortjenester faar disse to og alle deres mandlige Efterkommere ifølge en længe gjældende Lov følgende Gaver af Statskassen: Ved deres Konfirmation 50 Thaler (omtrent \$37.50), naar de begynder paa et Haandverk eller slaar ind paa en anden Livsgjerning og saa 50 Thaler, og naar de gifter sig 50 Thaler, altsaa er de mandlige Efterkommere af Luther i Alt berettigede til \$120.50, hvis de bliver konfirmerede, søger at komme ind i en Livsstilling og gifter sig. („Norden“.)

— Sveriges Baptister var ved Aars-skiftet ikke færre end 22,891. Methodisternes Antal var 7,572.

— Til Respiration af Reinlid Kirke i søndre Aurdal i Balder's har Storthin-

get bevilget, 1000 Kroner paa Betingselse:

1. At Kirkens Reparation sker efter en Plan, godkjendt af „Foreningen til norske Fortidsmindemærkers Bevarelse“ og under denne Forenings Kontrol.
2. At Kleinild Kommune tilskylder til Reparationen, hvad der er fornødent udenfor det af offentlige Midler bevilgede Beløb.
3. At Kommunen vedtager Kirkens fremtidige Vedligeholdelse.

— I Milwaukee, Wis., har der dannet sig et Interessentskab for Oprettelsen af et Universitet dersteds, der tænkes at skulle blive et videnskabeligt Universitet i dette Ord's fulde Betydning.

— Svømmeren Kaptein Webb, som den 25de August 1875 svømmede over den engelske Kanal, var dumdriftig nok til at ville gaa ned ad et stærkt Strøm og en Stromhvirl 2½ Mil nedenfor Niagarafaldet den 24de Juli sidstleden; som ventelig var kostede det ham Livet, idet han blev borte i en Stromhvirl; hans Lig gjenfundtes 4 Dage senere næsten 4 Mile nedenfor det Sted, hvor han omkom.

— Den kanadiske Stillehavsbane har nu oprettet Telegrafforbindelse vestover til Port Moody i britisk Columbia og man tænker paa at forlænge Linien ved Undervandsledninger til Japan.

— I Portland, Oregon, skal man snart (for 1 Million Dollars) faa en udmærket Bro over Columbia-Floden og mekaniske Verkslede til Jernbanen (for 5 Millioner).

— Paa Udkanten af Chicago blev der nylig solgt to Grundstykker, hvert paa 10 Acres; for det ene betales \$500.00, for det andet \$650.00 Acren.

— En Kansazmand har nylig sendt de Forenede Staters Statkammer \$1,400.00 til „Conscience-Fondet“. Conscience betyder Samvittighed; Fondet optager saadanne Penge, som Samvittigheden driver Folk til at betale tilbage som med Uret oppebaarne, eller til at betale som forholdte ved Toldsvig eller andet Bedrageri. Undertiden indkommer der ogsaa Penge til dette Fond fra Personer, som uden egen Skyld — kun ved Funktionærernes Stjodesløshed eller andre Omstændigheder — ere komne til for en Tid at sidde inde med Penge, som tilkommer det Offentlige.

— Florida skal gjenneffjæres af en Kanal, som altsaa vil give en Gjennemfart fra Atlanterhavet til den mexikanske Bugt.

— Solvet i den gangbare Dollar (the „standard“ dollar) er af samme Fineshed som i Handelsdaleren (lidt bedre end sjorientøbdigt), men den veier 7½ Gran mindre.

— New York har 324 Jernbanekompanier med en Kapital af \$624,000,000 og 6,641 Mile Jernbane i Staten.

— Dvergen Charles Heywood Stratton, bekendt under Navnet General „Tommeliden“ (Tom Thumb) døde i Middelsboro, Massachusetts, Søndag den 15de Juli 45 Aar gammel. Sin Generalkitel fik han af Dronning Victoria, da han i 1844 blev fremvist i London. Ved „Audientzen“ hos Dronningen var han oplædt til at forestille Napoleon den Første, og megen Moro havde de af ham, da han var meget fri ligeoverfor Dronningen og gjorde hende en Kompliment for hendes smagfulde Moblement etc. I 1863 blev han gift med en dvergliden Pige, Lavinia Warren Bump, som

siden har været hans stadige Ledfager og nu overlever ham. De har været under „Shovman“ Barnums Omsorg. De smaa Folk havde et Barn for 14 Aar siden; det siges at have været af almindelig Storrelse, men levede kun 2 Aar. „General“ Tom Thumb havde været lidt, da han blev ældre; han veiede ved

sin Død 75 Pund og var 40 Tommer høi.

— Kong Oscar II skal have overdraget Edison's Agenter i Stockholm at indføre elektrisk Belysning paa det kongelige Slot, til en Begyndelse dog kun i en Del af den vestre Floi.

Filip Augustus, Konge af Frankrige, og Ingeborg, Prinsesse af Danmark.

(Efter Stilling-Magazin.)

(Fortsættelse.)

Imidlertid var Knud af Danmark bleven underrettet om det Foresaldne, og ikke blot han, men ogsaa Erkebiskop Absalon og især Abbed Vilhelm, der havde raadet saa stærkt til Giftermaalet, tog sig med Jær af den sorgelige Sag. Et Brev blev i Absalons Navn udstedt til Prælaterne i Frankrige, i hvilket Urigtigheden af det paaberaabte Svogerskab formodentlig blev lagt for Dagen, thi Brevet er tabt paa Dpstriften nær. Til samme Tid — omtrent et Aar efter Ingeborgs Bryllup — blev et Gesandtskab affendt fra Danmark til Rom, hvori Hovedpersonerne var Kantzler Anders Sunesen og Abbed Vilhelm. De medbragte et Brev fra Knud og et genealogisk Dokument fra Erkebiskop Absalon. Dette sidste indeholdt en authentisk Gjenrivelse af Philips og de franske Prælaters Paastud, at Ingeborg skulde være sin Gemal tesvogret i forbuden Grad. De havde ogsaa en Skrivelse med fra Knud til Kardinalerne, hvori han anbefaler disse sin uhykkelige Sosters Sag.

Abbed Vilhelm havde imidlertid tilfrevet Dronningen et Trostebrev, og

maaſte deri opmuntret hende til umiddelbar at anraabe Paven om Bestyttelse, thi kort før eller strax efter de danske Gesandters Ankomst til Rom indlob en meget rorende Skrivelse fra hende, hvori hun beklager sin uhykkelige Forsætning og bevidner sin Usthyldighed.

De danske Gesandter udrettede kun saa meget i Rom, at man indsaa det Grundede i deres Klager og gjorde Forsøg paa at faa Sagen bilagt. Pave Coelestin stiftede Kardinalerne Mellior og Cencio til Paris med et Brev til Filip August, hvori han, dog paa en mere venstabelig end myndig Maade, opfordrede Kongen til at rette sin voldsomme og lovftridige Fremgangsmaade imod Dronningen, tage hende til sig igjen, og i alle Maader behandle hende som sin retmæssige Gemalinde. Samtidig hermed stred Abbed Vilhelm, der med de øvrige Gesandter blev liggende i Rom for at oppebie Udsaldet af deres Sendelse, et Brev til Bernhard af Vincennes, og bad ham anvende al den Indflydelse, han havde hos Kongen, til at understøtte Forliget mellem det høie

Ægtepar. De affendte Kardinaler sammenkaldte ogsaa, da de ankom til Paris, et Møde af Geistlige for nærmere at undersøge Sagen, men da alle frygtede Kongen samt den franske Geistligheds Overhoved Erkebiskopen af Rheims og Hofpartiet, saa blev intet Andet udrettet. De romerske Legater selv viste sig frygtomme og handlede mere for et Syns Skyld, end med det alvorlige Forsæt at udrette Noget til Ingeborgs Bedste. Hvor lidet ogsaa Kongen bekyrnede sig om deres Indsigelser, gav han bedst at forstaa, da han paa selvsamme Tid prøvede sin Lykke som Frier paa et Par Steder.

Imidlertid ventede de Danste i Rom paa Udsaldet; men da de af Melior's Indberetninger erfarede, at Sagen ikke gik efter Ønske, besluttede de at forlænge Opholdet der, medens de indhentede nærmere Forholdsregler fra Danmark, og saavidt de formaaede paasynende Sagens Fremme. Ingeborg selv indkom til Paven med en ny indstændig Anraabelse, hvorefter Resultatet af Alt var, at Coelestin udsærdigede et Brev til Filip, hvori han, efter nogle foreløbige Betragtninger over Ægteskabets Hellighed og Himlens Brede, forestiller Kongen „hvor lovftridende man var gaaet frem ved Skilsmisdommens Afgivelse, da man havde tilføjet baade de kanoniske Anordninger og Pavens Forret og alle Billigheds og Retfærdigheds Grundsatninger, det saa meget mere, som han burde have ladet sig afstrække ved de Straffedomme, som den hellige Stol ved flere Leiligheder i lignende Tilfælde havde ladet udgaa over den Skyldige. Ikke desto mindre havde han af Benstabs for Kongen gjort Alt for at bilægge Sagen i Mindelighed, men hans Breve og Gesandter var ikke blevne hørt — — — Han saa sig da nu nodt

til paa Grund af den uregelmæssige og lovftridige Fremgangsmaade og i Kraft af den apostoliske Myndighed herved at tilintetgjøre den affagte Kjendelse og betage den sin Kraft og Virkning, samt forbyde Kongen at ægte nogen Anden, saalænge Ingeborg levede.“ For at formilde disse strenge Ord, tilføier han imidlertid, at Kongen maa „være overbevist om, hvor meget det koster hans Hjerte at gjøre dette Skridt, at han havde ønsket at lufte Dinene til for den begangne Forseelse, hvis Handlingen ikke havde været af den Bestaffenhed, at den paa ingen Maade kunde retfærdiggjøres, og af den Offentlighed, at den ikke mere lod sig neddykke.“ Et Brev af lignende Indhold udsærdigede han til Erkebiskopen af Rheims, der paalagdes at gjøre Indsigelser imod ethvert Skridt, Filip maatte foretage til et nyt Ægteskab, saalænge Ingeborg levede.

Begge Breve overgaves de danske Gesandter, som tidlig i Foraaret 1136 tiltraadte Reisen fra Rom til Paris, hvor de egenhændig skulde levere dem til Cardinal Melior; men da de efter mange Besværigheder var komne til Dijon, blev de, aabenbart med Filip's Vidende, anholdte af Hertugen af Bourgogne, berøbede sexten af de Breve, de havde med sig fra Rom og satte i et snevert Fængsel. Herfra skrev Abbed Wilhelm et ydmygt, men dog frimodigt Brev til Filip August og bad om Løsladelse. Han formaner ham ogsaa i samme til at forandre sin Opførsel mod Dronningen og slutter med det Ønske, „at Gud vilde forlene hans Majestæt Visdoms og Gudfrygtigheds Aand, at han ikke længere skulde, som hidtil, være en Forargelse og Anstødssten for Verden.“

(Mere.)

Blandinger. — Nytt og Gammelt.

Explosionsstoffer. Følgende korte Oplysninger om Explosionsstoffer turde muligens, henført til Dynamitsammensværgelserne i forskjellige Lande, være af Interesse for en eller anden Læser. Nitroglycerin fremstilles af Glycerin ved at behandle denne med koncentreret Salpetersyre. Nitroglycerin er en olieagtig Væske, som er et voldsomt Explosionsstof, men da det er tilbøieligt til Selvantændelse, har man ved at forbinde det med andre Stoffer fremstillet forskjellige tørre, eksploderende Nitroglycerinpulvere. Dynamiten er opfundet af den svenske Ingeniør Nobel og bestaar i grove Træk af 75 pCt. Nitroglycerin og 25 pCt. af en egen Sort Kiseljord (Kiseldioksid), en fin, mælgagtig Masse, der i høi Grad indluger og beholder Fugtighed. Som Læserne maaſte erindre, har man i England blandt Andet et Explosionsstof, hvor Sagspaan traadte i Kiseljordens Sted. Dynamit er et rødgult Pulver, der i Kulden bliver haardt, blegt i Farven og klumpet. I varmt Veir bliver det findelt med stærkere Farve. En Kubitfod Dynamit veier omtrent 54 Pund Fritliggende Dynamit, der antændes ved Glød eller Flamme, forbrænder langsomt med en stærk Flamme, men er Dynamiten indesluttet og antændes

ved en stærk Knaldhætte, da eksploderer Massen voldsomt og strax med et stærkt Knald uden synderlig Røg. Kulde gjør Dynamit farlig, Dynamit er giftig, og dens Uddunstninger give Hovedpine.

(„Mgbl.“)

En Venstremands Dom om Rigsrets-, „Løvningen“. I sit lille nye udfønte Skrift „Venstrepolitiken og Theologerne“, hvor Hr. Christopher Bruun angriber Opraabet til Kristendommens Venner i vort Land og tilbøieligt viser sig som en fanatist Venstremand, samt bl. A. mener, at Statsraaderne „har fortjent at dømmes for sin Færd“, erklærer han dog følgende om Rigsrettens „Løvning“:

„Men deraf“ (): at Statsraaderne har fortjent at dømmes) „følger dog ikke, at man bør tillade sig, hvad det skal være for at opnaa en saadan Dom. For at opnaa den har man seet sig nødt til at give Lagtinget en Sammensætning, som vel ikke strider mod Lovens Bogstav, men som ganske sikkert krænker dens Tanke. Efter at have hørt det Forsvar, som denne Forholdsregel nu i Stortinget har faaet af dem, som bedst skulde være istand til at føre det, kan jeg ikke længere være i Tvivl om, at den ikke staar til at forsvare.“

(„Fædrel.“)

Oplysninger til No. 14.

No. 229. Evighedsblomsterne.

No. 230. Lin. Nil.

Indhold: Helenas Familie. — Rejseberetning fra Indien. — Forskjellige Slags Notitser. — Filip Augustus, Konge af Frankrige, og Ingeborg, Prinsesse af Danmark. — Blandinger. — Nytt og Gammelt. — Oplysning paa Gaader.

R. F. Gibson,
JUSTICE OF THE PEACE,
INSURANCE, COLLECTING AGENT, REAL ESTATE.

Office in Adams Block, Winnebago St., DECORAH, IOWA

G. R. WILLETT.
N. WILLET.

ESTABLISHED
A. D. 1857.

Willett & Willett,

ATTORNEY'S AT LAW,
DECORAH, — — — — — IOWA.

Haus Johnsen,
SADELMAGER.

handler med

Sadler, Svøber, Bidstler etc.,

forfærdiger i sit eget Værksted efter Bestilling alle Slags Puder, Sæleringe etc.

Decorah, — — — — — Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffelovne samt Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Værktøi, Bygningsmaterialier, (saxsom Binduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt ogolie.

Kobber- og Blikvarer reparerer. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

E. CUTLER

ATTORNEY AT LAW & General Insurance Agent.
Office in Adams Block.

DECORAH, IOWA.

Ældre Bind af „For Gjemmet“ (18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.)
sendes portofrit for regulær Pris.

J. T. RELF.

PHOTOGRAF,

handler med Rammer, Rister, Albums, Fløiels-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc

Gamle Billeder topiceres.

Smaa børn photograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. Alle mine Negativbilleder retoucheres af den udmærkede Retoucher, Hr. Eugene Austin. Aflæg mig et Besøg. Min Galleri er oven Montgomer's Drugstore.
Decorah, Iowa.

Kabringer

af Hvede og Rug. Honningkager, groot og fin Rug- og Hvedebrodd m. m. anbefales fra

Hansen & Hutchinsons Damp-Bageri.

Water Street, Decorah, Iowa.

 Korste Skonrokker bages efter Bestilling.

99 CENT STORE 99

Det smukkeste Udvalg af Galanteri-Varer i Decorah, passende til Bryllups- og Høitidspræsentier og en elegant Samling af solvpleterede Varer forefindes altid. Her er ogsaa det rette Sted til at kjøbe Stambøger (Autographs), Photograf Albums, Bæser, Toilet-Gjenstande, Lamper, Speile og musicalske Instrumenter. Billed-Kammer leveres efter Bestilling.

Agentur for Crown Sewing Machine.

A. N. Vance, Water St., Decorah, Ia.

C. C. COOK Optikus og Uhrmager, har tilsalgs Brillor de bedste i Handelen. Konne- og Stue-Uhre repareres smukt. Tæt ved Post Office, Decorah, Iowa.

Decorah Institut.

Denne velkjendte Skole vil begynde sit 10de Aar den 3die September. Det Antal Elever, som i Aarets Løb besøge Skolen, er nu omtrent 400; de komme fra Iowa, Minnesota, Wisconsin, Nebraska og Dakota. Skolebøger i alle de almindelige Fag kunne leies for 75 Cents Terminen eller for 40 Cents Maanedens. Bespisning kan erholdes for, hvad den virkelig koster, efter sidste Beregning var det \$1.39 for Ugen. Moblerede Værelser hos private Familier kan erholdes for fra 30 Cents til 50 Cents om Ugen. Skolepengene for en fuld Termin (11 Uger) er \$7.00, for kortere Tid \$3.00 Maanedens. Bestyreren er Amerikaner, men forstaar Norsk og benytter det norske Sprog til at forklare det Engelske for norske Elever. Man henvende sig til Bestyreren

J. Breckenridge,

(10—17).

Decorah, Iowa.

Decorah Business College

tilbyder et omfattende praktisk Kursus for \$25.00 (Terminens Længde efter Enhvers Behov). Man kan begynde naarsomhelst hele Aaret igjennem, og Skolen har ogsaa en Klasse for Damer. Bestyreren er en Bogholder med 35 Aars Praxis. Skolens 9de Aars-Cirkulær sendes til Enhver, som derom henvender sig til Bestyreren

JOHN R. SLACK.

Iver Larsen
sælger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Støvler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
I Brødrene Gulliksons forrige Store.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre-Læge.
Decorah = = Iowa.

Vi kan tilraade vore Læsere
at handle hos

BEN BEAR,
respektabel Klædehandler,

DECORAH, - - - - - IOWA.

Varerne ere just, hvad de udgives for, Priserne saa lave som muligt.

[14.24.]

My Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til Tidens billigste Priser. Reparationer udføres.

Ligklister findes paa Lager. Begravelser besørjes.

Nogle Rest-Exemplarer af

Sokrates's Forsvarstale ved Platon

samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“ sendes tilsam men portofrit for 35 Cents.

Adresse R. Thronsdjen, Decorah, Iowa.

E. P. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,

Adams Block.

DECORAH IOWA

G. I. Wendling

forjærdiger

Kaleshevogne og Buggier
og forøvrigt alleslags Djoretoier efter Bestilling.
Reparationer udføres.

Berksted paa Hjørnet af Washington St. og Broadway.

Decorah, Iowa.

ST. OLAF'S SCHOOL,

En lutherisk Høiskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Nye Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maaned) og for en Termin i Forhold. Koft billig.

Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren

Th. N. Mohu, Northfield, Minn.

E. P. Haugen,

Car af

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Insription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, hvor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Hr. J. W. Hoy, Thorvald Ropsland, O. G. Arnesen og M. W. Kipper.

E. P. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilskrive mig samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og jeg skal da sende ham Tegninger med vedføiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udsælger, tilligemed Ordre og Insription samt nærmeste Fragt-Office.

E. P. Haugen.

S. O. WILSON, MERCHANT TAILOR,

Verksted tværs over for *Woolen Factory Store,*

DECORAH, - - - - - IOWA.

Et smukt Udvalg af Tøier til Klædninger just modtaget. Alt Arbeide garanteres.